

I. KÁZÁNÍ V PŘEDVEČER NAROZENÍ PÁNĚ (Sv. Bernard)

O zvěstování Pánova narození:

Ježíš Kristus, Syn Boží, se rodí v Betlémě v zemi judské

Ježíš Kristus, Syn Boží, se rodí v Betlémě v zemi judské.

Kdo by měl tak kamenné srdce,

že by se jeho duše nezachvěla při tomto slově?

Co milejšího mohlo být zvěstováno?

Co mohlo být předáváno k většímu potěšení?

Co takového bylo kdy slyšet, co podobného kdy svět přijal?

Ježíš Kristus, Syn Boží, se rodí v Betlémě v zemi judské.

Narození neporušené svatosti,

které je předmětem úcty pro svět,

předmětem lásky pro lidi kvůli velikosti prokázaného dobrodiní,

je nepochopitelné pro anděly kvůli hloubce svatého tajemství,

pro všechny pak obdivuhodné kvůli jedinečné novosti,

protože nic podobného se nestalo předtím ani potom.

Porod, který jediný byl bez bolesti,

jediný neznal pocit studu, nepůsobil porušení,

neotevíral, ale posvěcoval chrám panenského lůna.

Narození nad všechnu přirozenost, ale pro přirozenost;

Jedinečností zázraku přirozenost převyšuje,

ale silou tajemství ji obnovuje.

Jásejte všichni, kteří toužíte po velkých věcech:

Boží Syn k Vám sestupuje,

aby vás učinil spoludědici svého království.

Narodil se Ježíš Kristus, Boží Syn.

Proč ho nazýváme jménem Ježíš,

ne-li proto, že zachrání svůj lid od hříchů?

Proč chtěl být nazýván Kristus,

ne-li proto, že nechá jho sklouznout po oleji z tvé šíje?

Proč se Syn Boží stal člověkem,

ne-li proto, aby z lidí učinil Boží syny?

Kdo se vzepře Boží vůli?

Ježíš je ten, kdo ospravedlňuje; kdo by nás mohl odsoudit?

Kristus je ten, kdo uzdravuje; kdo by nás mohl zranit?

Syn Boží je ten, kdo povyšuje; kdo by nás mohl ponížit?

III. KÁZÁNÍ O SVÁTKU NAROZENÍ PÁNĚ (Sv. Bernard) O Kristově narození a utrpení, o panenství a plodnosti Panny Marie

Dítě, které se rodí, je Bůh;

Matka, z níž se rodí, je Panna.

A tento porod je bez bolesti.

V temnotách září nové světlo z nebe,

anděl ohlašuje velikou radost;

chválu vzdává množství nebeských zástupců;

je hlásána sláva Bohu a pokoj lidem dobré vůle.

Pastýři běží a nacházejí Slovo, které jim bylo oznámeno,

a zvěstují to ostatním. Kdo to slyší, diví se tomu.

Všechno se mě týká:

**Čas i místo toho narození, něžnost těla toho nemluvňátka,
nářek i slzy děťátka, ale i chudoba a noční bdění pastýřů,
kterým jako prvním je zvěstováno narození Spasitele.**

**Mně to náleží, pro mě to dělají, mně je to ukázáno,
mně předkládáno k napodobení.**

V zimě a v noci se narodil Kristus.

Věříme, že to byla snad náhoda,
když se narodil v tak veliké nepohodě a temnotě Ten,
jemuž patří zima i léto, den i noc?

Ostatní děti si nevybírají, kdy se narodí;

Vždyť ti, kdo sotva začali žít, nemají žádné užívání rozumu,
žádnou svobodu výběru ani možnost rozvažování.

Kristus přece nebyl jen člověk, ale i Bůh, na počátku u Boha.
Měl stejnou moc, jako má nyní,

protože On je Boží moc a Boží moudrost.

Když se tedy měl narodit Boží Syn, bylo na jeho rozhodnutí,
jaký si chce vybrat čas; a vybral si to obtížnější:

totiž narodit se jako maličké dítě a syn chudé matky,
která měla jen pár plenek, aby ho do nich zavinula a uložila do jeslí.

A i když to bylo tak velice potřeba, neslyšíme nic o kožešinách.

První Adam byl do kožešin, ten druhý je zabalen do plenek.

Není to podle úsudku světa:

buď se tedy Kristus mýlí nebo svět bloudí.

Ale božská moudrost se nemůže mýlit.

Ve skutečnosti moudrost těla, která vede ke smrti,
je Bohu nepřátelská,
a proto moudrost světa je nazývána pošetilostí.
Co to znamená?
Kristus, který se nemylí, si volí to, co je obtížnější.
Je to tedy lepší, užitečnější a spíše to má být vybíráno;
A jestliže někdo učí nebo radí něco jiného,
máme se před ním mít na pozoru, protože je to svůdce.

Boží Syn se chtěl narodit v noci.

Kde jsou ti, kdo tak bezostyšně usilují o to,
aby sebe samotné ukazovali?
Kristus si zvolil to, o čem soudí, že je prospěšnější?
Kdo je moudřejší? Čí úsudek je spravedlivější?
Čí názor je prospěšnější?
Kristus mlčí, nevyvyšuje se, nevelebí, nehlásá;
A hle zvěstuje ho anděl, chválí množství nebeských zástupů.
Tak tedy i ty, který následuješ Krista, ukrývej nalezený poklad.
Buď rád, že jsi nepoznán; ať tě chválí cizí ústa a tvá ať mlčí.

Kristus se rodí ve stáji a je položen do jeslí.

Není to snad ten, který říká: „Má je země a vše, co je na ní“?
Proč si tedy vybírá stáj? Jistě proto,
aby odmítl světskou slávu a odsoudil světskou marnost.
Ještě jazykem nemluví, ale všechno, co je kolem něho,
křičí, hlásá, zvěstuje; samy jeho dětské údy nemlčí.
V tom všem je vyvracen, odmítán, potírán úsudek světa.
Kdo z lidí, kdyby mu byla dána možnost výběru, by si nevybral
spíše silné tělo a rozumný věk než dětský?
Ó moudrosti, která jsi ze skrytosti vyváděna na světlo!
Moudrosti vpravdě vtělená a zahalená!
A přece je to ono dítě dávno přislíbené Izaiášem,
které umí zavrhnout zlé a volit dobré.
Zlem je tedy pohodlí těla a dobrem je utrpení:
vždyť to první odmítá
a to druhé si volí moudré Dítě, Slovo-nemluvně.
Slovo se totiž stalo tělem, a to tělem slabým, dětským, křehkým,
bezmocným, neschopným snášet nějakou práci a námahu.

Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.

To slovo bylo na počátku u Boha
a přebývalo v nedostupném světle
a nebyl nikdo, kdo by ho pochopil.

Kdo poznal mysl Hospodinovu a kdo se stal jeho rádcem?
Tělesný člověk nepochopí to, co je záležitostí Božího Ducha.
Ale i tělesný člověk může chápat, že se něco stalo tělem.

Jestliže člověk neumí slyšet nic jiného než tělo,
hle, Slovo se stalo tělem; ať ho tedy slyší v těle.

Člověče, v těle se ti nabízí Moudrost:

ta kdysi skrytá, hle, sama se vtiskuje přímo do smyslů tvého těla.
Tělesně se ti ohlašuje:

„Odlož potěšení, neboť na prahu rozkoše stojí smrt.

Konej pokání, neboť skrze ně se přibližuje království.“

To ti ohlašuje ona stáj, k tomu volají ty jesle, o tom zřetelně
mluví ty slabé dětské údy, to zvěstuje dětský pláč a slzy.

Pláče sice Kristus, ale ne tak jako ostatní,

ahf jistě ne z toho důvodu, proč obvykle pláčou ostatní.

U těch ostatních je to smyslové vnímání, u Krista převažovaly city.

Oni trpí, ale nečiní, jako ti, kdo nemají dosud užívání vlastní vůle.

Oni pláčou kvůli tomu utrpení,

Kristus pláče, protože spoluprožívá utrpení.

Oni pláčou nad těžkým jhem,

které leží na všech Adamových dětech.

Kristus však oplakává hříchy Adamových dětí.

A pro ty, pro které nyní prolévá slzy, prolije později i krev.

Pane, tak jako se Slovo stalo tělem,

ať se i mé srdce stane srdcem z masa.

Vždyť to jsi přece slíbil skrze proroka, který řekl:

Odstráním z vašeho těla srdce kamenné

a dám vám srdce z masa.

VÁNOČNÍ PROMLUVA (delší verze)

John Henry Newman: Rizika víry (str.: 67)

KRISTUS SKRYTÝ PŘED SVĚTEM

„*To světlo ve tmě svítí a tma je nepřijala*“ (Jan 1, 5).

Ze všech myšlenek, které se vynořují v duši při rozjímání nad pobytem našeho Pána Ježíše Krista na zemi,¹ není snad žádná pohnutější a působivější než **nenápadnost**, která jej doprovázela. Nemám tím na mysli, že se narodil do nenápadných, tedy skromných poměrů, ale spíš nenápadnost, jíž byl obklopen, a utajenost, kterou zachovával. O tomto rysu Jeho prvního příchodu Písmo velice často hovoří, kupříkladu „to světlo ve tmě svítí a tma je nepřijala“, což kontrastuje s tím, co bylo předpovězeno o Kristově druhém příchodu. Tehdy ho „uzří každé oko“ (Zj 1,7), což naznačuje, že Ho všichni poznají; zatímco když přišel poprvé, spatřili jej sice mnozí, ale rozpoznal vskutku jen málokdo. Bylo o něm prorokováno: „Viděli jsme Ho, ale byl tak nevzhledný, že jsme po něm nedychtili“, a na samém konci svého působení řekl jednomu ze svých dvanácti vyvolených přátel: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš?“ (Iz 53, 2; Jan 14, 9).

Rád bych před vámi rozvedl jednu dvě myšlenky, které se vynořují při tomto textu a které vám, dopřeje-li Bůh, snad budou k užítku.

¹ Kázání z Božího Hodu vánočního.

1. Nejprve si připomeňme některé okolnosti, jimiž se vyznačoval Kristův pobyt na zemi.

Skutečnost, že se uvolil sestoupit z nebe, že opustil slávu svého Otce a vzal na sebe tělo, se natolik vymyká moci slov či myšlenek, až by se na první pohled mohlo zdát, že příliš nesejde na tom, zda přišel jako kníže nebo jako žebrák. Přesto však je mnohem podivuhodnější, že přišel do nízkého postavení, a to z následujícího důvodu: předtím se bylo možné domnívat, že se sice uvolí sestoupit na zem, ale nepodrobí se přehlížení a pohrdání; neboť bohatými svět nepohrdá, a chudými ano. Kdyby přišel jako veliký kníže nebo šlechtic, svět by sice neměl ani tušení, že je Bůh, ale aspoň by k němu vzhlížel a ctil ho jakožto knížete; když však přišel do nízkého postavení, ponižil se navíc ještě tím, že na sebe vzal opovržení – jeho vlastní tvorové jím pohrdali a pokořovali ho, hrubě ho přehlíželi a drsně znevažovali.

Jaké vlastně byly okolnosti jeho příchodu? Jeho matka je chudá žena; přichází do Betléma kvůli soupisu lidu, cestuje, ale kdyby to bylo na ní, zůstala by doma. Vidí, že v hostinci není místo; musí se odebrat do stáje; porodí svého prvorozeného syna a položí ho do jeslí. A ono Děťátko, narozené takto a na takovém místě, není nikdo jiný než Stvořitel nebe a země, věčný Syn Boží.

Ano – narodil se chudé ženě, ležel v jeslích, naučil se obyčejnému řemeslu, totiž tesařství, a když začal kázat Evangelium, neměl, kam by složil hlavu; a nakonec ho čekala smrt, ohavná a potupná smrt, smrt, jakou tehdy podstupovali zločinci.

Jak se tedy dozvídáme z Písma,
v posledních třech letech života kázal Evangelium;
ale s tím začal, až když mu bylo třicet let.
V prvních třiceti letech žil podle všeho stejně,
jako by žil chudý člověk dnes.
Den po dni, měsíc po měsíci, zimy a léta,
jeden rok a pak další mýjely, jako mýjejí komukoli z nás.
Z nemluvněte v náručí se stalo děťátko a potom chlapec,
a tak rostl „jako proutek“, prospíval na duchu i na těle;
a poté nejspíš pokračoval v řemesle Josefa, svého zdánlivého otce;
a žil dál obyčejně bez větších událostí až do třiceti let.
Jak je to vše nesmírně podivuhodné!
Že tu žil tak dlouho, aniž by vykonal cokoli velikého;
že tu žil jakoby kvůli žití samému;
nekázal, nezískával učedníky
ani žádným jiným zjevným způsobem neplnil úkol,
který Ho přivedl z nebe na zemi.
V Božích úradcích dozajista existují hluboké a moudré důvody pro to,
že Kristus žil tak dlouho nenápadně;
chci jen říct, že my je neznáme.

A je pozoruhodné, že ti, kdo byli v jeho, blízkosti,
se k němu podle všeho chovali jako k sobě rovnému.
Jeho bratři, to jest jeho blízcí příbuzní, jeho bratrancei, v něj nevěřili.
Velmi také stojí za pozornost,
že když začal kázat a shromáždil se zástup,
tak, jak se dočítáme, „když to uslyšeli jeho příbuzní, přišli,
aby se ho zmocnili; říkali totiž, že se pomátli“ (Mk 3, 21).
Chovali se k Němu tak, jak bychom se asi – a po právu –
dnes chovali k obyčejnému člověku, který by začal kázat na ulicích.
Říkám „po právu“,
neboť takoví lidé obvykle kážou nějaké *nové* evangelium,
a tudíž se musí mýlit.
Navíc kážou, aniž by byli vysláni, a proti autoritě;
a to vše je také špatně.
Proto jsme často v pokušení říct,
že takoví lidé „se pomátli“, což není nespravedlivé.
Často je i křesťanské se tak vyjádřit,
protože je lepší být pomatený než neposlušný.
Ovšem právě to, co bychom řekli o takových lidech,
říkali o našem Pánu Jeho příbuzní.

Žili s ním tak dlouho, a přece Ho neznali, nechápali, čím je.
Neviděli nic, z čeho by byl patrný rozdíl mezi ním a jimi.
Oblékal se stejně jako ostatní, jedl a pil jako ostatní, vcházel a vycházel,
mluvil, chodil a spal jako ostatní.
Byl ve všech ohledech člověk s výjimkou toho, že nehřešil;
a tento veliký rozdíl mnozí z nich nezaznamenali,
protože nikdo z nás nerozumí těm, kdo jsou o mnoho lepší než on sám
– takže Kristus, bezhříšný Boží Syn,
může žít hned vedle nás, a my si toho nevšimneme.

2. Řekl jsem, že Kristus, bezhříšný Boží Syn,
by mohl žít nyní na světě jako náš nejbližší soused,
a třeba bychom to ani nepostřehli.
Tuto myšlenku je zapotřebí rozvést.

Nechci tvrdit, že neexistuje množství lidí,
z nichž žádný zcela jistě Kristus není;
platí to samozřejmě pro všechny, kdo žijí špatně a bezbožně.

Existuje však mnoho lidí, kteří nejsou v žádném smyslu bezbožní
ani je nelze z ničeho vážného vinit,
kteří se na první pohled jeden druhému velmi podobají,
avšak v Božích očích se značně liší.
Mám na mysli onen ohromný počet takzvaně slušných lidí,
kteří jsou ovšem velmi různí:
někteří jsou jen solidní a navenek spořádaní,
ale nemají žádný zvláštní smysl pro zbožnost, nic si neodpírají,
nemilují horoucně Boha, ale milují svět;
a jelikož se snaží být spořádaní a solidní,
anebo nemají žádné silné vášně,
anebo se začali velmi záhy chovat spořádaně
a jejich návyky se tomu přizpůsobily,
jsou tím, čím jsou – řádní a slušní, ale téměř nic víc.

Jsou ale i jiní, kteří sice pro svět vypadají naprosto stejně,
ale v srdci jsou úplně jiní;
nijak se nepředvádějí a žijí stejně poklidně a obyčejně jako ostatní,
ve skutečnosti se ale cvičí, aby se stali nebeskými světci.
Dělají, co jen svedou, aby se změnili,
stali se jako Bůh, poslouchali Boha,
zkáznili se, zřekli se světa;
dělají to však potajmu, protože to tak Bůh po nich chce,
ale i protože nechtějí, aby se to rozkřiklo.

Mezi těmito dvěma druhy je navíc celá řada dalších
s větším či menším dílem světskosti
a větším či menším dílem víry.
Pro běžný pohled ale všichni vypadají zhruba stejně,
neboť pravá zbožnost je skrytý život srdce;
nemůže sice existovat bez činů, jsou to však povětšinou
tajné činy, tajné dobré skutky, tajné modlitby,
tajné sebezapření, tajné zápasy, tajná vítězství.

Samozřejmě čím víc se lidé zapojují do veřejného života,
tím více je ostatní vidí a zkoumají a (v jistém smyslu) znají;
mluvím však o běžné podobě soukromého života lidí,
jako byl po třicet let náš Spasitel; a ty se navzájem velice podobají.
Takových životů je tolik, že pokud se nedostaneme až úplně k nim,
nevidíme mezi jedním a druhým žádný rozdíl;
nemáme k tomu prostředky a ani to není naše věc.

A přesto, ačkoli nemáme právo soudit druhé,
nýbrž to musíme přenechat Bohu,
je naprosto jisté, že skutečně svatý člověk, skutečný světec,
sice vypadá jako jiní lidé, ale má v sobě jakousi tajnou moc,
která k němu přitahuje podobně smýšlející
a ovlivňuje všechny, kdo v sobě mají cosi podobného.
A proto se z toho často stává zkouška,
jestli se smýšlením podobáme Božím světcům, jestli na nás mají vliv.

A ačkoli v dané chvíli nemůžeme nijak rozpoznat,
kdo vlastně Boží světci jsou, až vše skončí, dozvíme se to;
a když si připomínáme minulost, třeba až poté, co oni už zemřeli,
tak se, pokud jsme je znali, můžeme sami sebe ptát,
jakou nad námi měli moc, zda nás přitahovali, ovlivňovali, pokořovali,
zda rozněcovali naše srdce.

Běda! Až příliš často zjistíme, že jsme dlouho žili v jejich blízkosti
a mohli jsme je poznat, ale nepoznali; a to nás vskutku příkře odsuzuje.

V příběhu našeho Spasitele je toto zvláště patrné
díky tomu, že byl nanejvýš svatý.

Čím je člověk svatější, tím méně mu lidé světa rozumějí.

Do jisté míry mu porozumějí všichni,
kdo v sobě mají jiskru živoucí víry,
a obvykle je přitahuje tím víc, čím je svatější;
avšak ti, kdo slouží světu, budou vůči němu slepí,
anebo jím budou pohrdat a nevražít na něj tím spíš, čím je svatější.
Právě tak to bylo s naším Pánem.

Byl Svatý, ale „to světlo ve tmě svítilo a tma je nepřijala“.

Jeho blízcí příbuzní v něj nevěřili.

A pokud tomu tak skutečně bylo, pak pochopitelně vyvstává otázka,

jestli bychom mu byli rozuměli lépe než oni;

jestli, kdyby byl náš nejbližší soused nebo člen rodiny,

bychom Ho odlišili od kohokoli jiného, kdo si počíná spořádaně a poklidně;

anebo naopak, byť bychom Ho respektovali

(Běda, co je to za slovo! Jak to mluvíme o Nejvyšším Bohu!),

ale i kdybychom zašli až takhle daleko,

zda bychom si nemysleli, že je podivný, výstřední, extravagantní a přepjatý.

A už vůbec bychom nepostřehli ani záblesk oné slávy,

kteřou sdílel s Otcem, než vznikl svět,

a kteřou jeho pozemská schrána skryla, avšak nezhasila.

To je popravdě řečeno naprosto strašlivé pomyšlení,

protože pokud by delší dobu přebýval v naší blízkosti

a my bychom na Něm nezpozorovali nic podivuhodného,

mohli bychom to brát jako jasný důkaz, že nejsme Jeho,

neboť Jeho „ovce jdou za Ním, protože znají Jeho hlas“;

mohli bychom to brát jako jasný důkaz, že bychom Ho nepoznali,

neobdivovali Jeho velikost, neklaněli se Jeho slávě

a nemilovali Jeho dokonalost,

(ani) kdybychom směli v nebi přebývat v Jeho přítomnosti.

(Nepoznáváme-li Ho teď, jak Ho poznáme potom?)

3. A to nás přivádí k další velice závažné myšlence.
Míváme silný sklon si přát, abychom se byli narodili v Kristově době,
a omlouváme tím své nesprávné chování, když nám je naše svědomí vyčítá.
Říkáme, že kdybychom jen měli to štěstí být s Kristem,
tak bychom měli silnější motivy, silnější zábrany vůči hříchu.
Na to bych řekl, že nejenže by Kristova přítomnost naše hříšné návyky
neodstranila, ale je i dost dobře možné,
že právě kvůli těmto návykům bychom Ho nerozpoznali.
Nevěděli bychom, že je u nás; a i kdyby nám řekl, kdo je, nevěřili bychom mu.
Ba, i kdybychom spatřili jeho zázraky (byť to může znít neuvěřitelně),
nezanechaly by v nás žádný trvalý dojem.
Zamyslete se ale nad možností, že by Kristus byl u nás,
byť by třeba nevykonal žádný zázrak, a my bychom to nevěděli;
věřím ovšem, že přesně tak by se to mělo s většinou lidí.
Ale to už stačí. Chtěl jsem říct toto: rád bych, abyste si uvědomili,
jak hrozné světlo to vrhá na naše vyhlídky v budoucím světě.
Myslíme si, že nebe pro nás jistě bude místem radosti,
že stačí se do něj jen dostat; je ale velmi pravděpodobné,
můžeme-li soudit podle toho, jak to chodí tady dole,
že špatný člověk, i kdyby se dostal do nebe, by nevěděl, že je v nebi.

(nebudu rozebírat další otázku, totiž jestli by naopak právě to,
že se vši svou zkažeností se ocitl v nebi,
pro něj neznamenalo skutečná muka a neroznilo by to v něm pekelné plameny.)

To by byl zřejmě nanejvýš děsivý způsob, jak zjistit, kam se to dostal.
Předpokládejme však mírnější případ; předpokládejme,
že by takového člověka pobyt v nebi sice nesežehl,
ale přinejmenším on sám by nevěděl, kde je. Neviděl by tam nic podivuhodného.
Mohli by se snad lidé dostat k Bohu blíž, než když se Ho chopili, bili Ho, plivali
na Něj, poháněli Ho, vysvlékli Ho, napjali Jeho údy na kříž, přibili Ho k němu,
vzdvihli Ho, pohlíželi na Něj, vysmívali se Mu, dali Mu ocet,
zblízka sledovali Jeho smrt a pak Ho propíchlí kopím?
Ó, hrůza pomyslet, že když se člověk k Bohu na zemi přiblížil nejvíce,
vždy si počínal rouhavě! Kdo se ke Kristu přiblížil víc:
svatý Tomáš, který směl natáhnout ruku a s úctou se dotknout Jeho ran,
a svatý Jan, který Mu spočíval na prsou,
anebo suroví vojáci, kteří Ho úd po údu znesvětili a nerv po nervu mučili?

Jeho blahoslavená Matka k Němu ovšem přišla ještě blíž;
a jsme-li skutečně věřící, pak ještě blíž my,
kteří Ho máme skutečně, byť duchovně, v sobě;
to je však jiný, niterný způsob přiblížení.
Z těch, kdo se k němu přibližovali navenek,
se nejbližše dostali ti, kdo o tom neměli tušení.
Tak je tomu s hříšníky: přišli by až k trůnu Božimu, hloupě by na něj civěli,
dotýkali by se ho, strkali by nos do nejsvětějších věcí,
pořád by se do něčeho míchali a pletli, aniž by to mysleli zle,
jen s jakousi tupou zvědavostí, dokud by je nezahubily trestající blesky
– a to vše proto, že nemají žádné *smysly*,
které by je v těchto záležitostech vedly.
Naše tělesné smysly nám dávají vědět,
když se na zemi blíží něco dobrého anebo špatného.
Sluchem, čichem, hmatem rozpoznáme, co se s námi děje.
Poznáme, kdy se vystavujeme nepřízní počasí nebo kdy přepínáme síly.
Dostane se nám varování a poznáme, že ho nesmíme opomíjet.
Hříšníci ovšem nemají žádné duchovní smysly;
neumějí nic předvídat; nevědí, co se s nimi v příštím okamžiku stane.
Tak si směle vykračují dál a dál mezi propastmi,
až zničehonic spadnou anebo se roztrhají a zahynou.
Ubozí tvorové! A to hřích dělá z nesmrtelných duší –
– jsou jako dobytek zabíjený na jatkách,
a přesto hmatem a čichem vnímají právě ty zbraně, které je mají zahubit!

4. Můžete se ovšem ptát, jak se to vše týká nás.
Kristus tu není; my tudíž Jeho majestát
tímto ani žádným méně závažným způsobem urazit nemůžeme.
Jsme si tím ale naprosto jistí?
Jistěže se nemůžeme dopustit takto otevřeného rouhání;
jiná věc však je, zda se opravdu nemůžeme dopustit rouhání stejně velikého.
Neboť hříchy jsou často větší, jsou-li méně nápadné;
urážky trpčí, jsou-li méně hlasité;
a zlé skutky těžší, jsou-li provedeny obratněji.
Nepamatujeme si snad onen hrozivý výrok?
„Tomu, kdo by řekl slovo proti Synu člověka, bude odpuštěno;
ale kdo by řekl slovo proti Duchu Svatému, tomu nebude odpuštěno“ (Mt 12, 32).

Nesnažím se teď rozhodnout, jestli se toto odsouzení může nebo nemůže naplnit v případě křesťanů dnes, ačkoli jde o velmi vážnou otázku, připomeneme-li si, že nyní skutečně jsme pod vedením právě onoho Ducha, o kterém hovoří náš Spasitel; tuto větu však cituji, abych ukázal, že mohou existovat dokonce ještě větší hříchy než urážka a křivda vůči Kristu samotnému, ačkoli by nám to mohlo připadat nemožné a ačkoli tyto hříchy nemusí být tak nápadné nebo viditelné. Mějme to na paměti a uvažujme nad těmito myšlenkami.

Zaprvé: Kristus je stále na zemi. Výslovně řekl, že se vrátí. Příchod Ducha Svatého je natolik skutečně i příchodem Krista, že bychom mohli stejně tak tvrdit, že tu nebyl v době svého Vtělení, když viditelně přebýval na tomto světě, jako tvrdit, že tu není dnes, když je zde přítomen svým božským Duchem. Ovšemže je tajemství,"

jak Bůh Syn a Bůh Duch Svatý, dvě Osoby, mohou být jedno, jak může být Kristus v Duchu a Duch v Kristu; ale tak tomu je.

Dále: je-li Kristus stále na zemi, avšak není viditelný (což nelze popřít), je zjevné, že zůstává dál v onom stavu, který si zvolil v době svého Vtělení. Chci říct, že je skrytým Spasitelem,

a nedáme-li si pozor, můžeme se k němu přiblížit bez patřičné úcty a bázně. Tvrdím, že ať už je kdekoli (neboť to je další otázka),

je stále zde, a to opět vskrytu;

a ať už jsou znamení Jeho přítomnosti jakákoli,

musí být takové povahy, že některým lidem dovolují o ní pochybovat;

a pokud se budou přít a počínat si chytře a obratně,

mohou sebe i ostatní zmást,

jako to učinili židé dokonce v době Jeho Vtělení— až jim bude připadat,

že Kristus nyní na zemi nikde přítomen není.

A když si začnou myslet, že je kdesi daleko, připadá jim samozřejmě nemožné,

že by ho mohli urazit jako kdysi židé; pokud zde ovšem je,

možná se k Němu přece jen přibližují a urážejí ho, byť jim to tak nepřipadá.

A právě tak tomu bylo se židy, protože ani oni nevěděli, co činí.

Je tedy pravděpodobné, že i dnes se můžeme vůči Kristu

dopouštět přinejmenším stejného rouhání jako dříve židé,

protože jsme pod vedením onoho Svatého Ducha,

proti kterému mohou být spáchány i nejohavnější hříchy;

a také proto, že Kristova nynější přítomnost o sobě dává vědět

a působí na mnoho lidí stejně málo jako kdysi Jeho přítomnost tělesná.

Další důvod pro tuto domněnku si uvědomíme, když se zamyslíme nad tím, jaká jsou znamení jeho nynější přítomnosti; zjistíme totiž, že jsou takové povahy, že mohou snadno svést lidi k neuctivosti, nejsou-li pokorní a obezřetní. Církev se například nazývá „Kristovo tělo“; Církev je nyní tím, čím bylo Jeho hmotné tělo v době, kdy viditelně přebýval na zemi. Je nástrojem Jeho božské moci; k ní musíme přistupovat, chceme-li od Krista získat dobro; její urážkou vzbouzíme Kristův hněv. Cím však je Církev než jakýmsi pokořeným orgánem, jenž téměř provokuje k urážkám a znesvěcování, pokud lidé nežijí z víry? Hliněná nádoba, a to mnohem víc než Kristovo hmotné tělo, neboť to bylo alespoň bez poskvrny hříchu, kdežto Církev je poskvrněná ve všech svých údech. Víme, že její duchovní jsou přinejlepším nedokonalí a chybuující a podléhají stejným vášním jako jejich bratři; a přesto o nich Kristus řekl, když hovořil ne pouze k apoštolům, ale ke všem sedmdesáti učedníkům (jimž se křesťanství duchovní svým postavením nepochybně vyrovnají): „Kdo slyší vás, slyší mne, a kdo odmítá vás, odmítá mne; kdo odmítá mne, odmítá toho, který mě poslal“ (Lk 10, 16).

A dále:

Kristus učinil z chudých, slabých a trpících znamení a nástroje své přítomnosti; a je zjevné, že tady opět čelíme pokušení to přehlížet nebo znesvěcovat. Cím byl On, tím jsou i Jeho vyvolení učedníci na tomto světě; a stejně jako Kristův nenápadný a bezbranný zjev vedl lidi k tomu, že Ho uráželi a týrali, stejné rysy, jež nesou znamení jeho přítomnosti, vedou lidi k tomu, aby Ho uráželi dnes. Že jeho znamení jsou právě taková, vyplývá jasně z mnoha míst Písma, kupříkladu když říká o dětech: „Kdo přijme jediné takové dítě ve jménu Mém, přijímá Mne“. Jinde říká Šavlovi, který pronásledoval jeho učedníky: „Proč mně pronásleduješ?“ A upozorňuje nás, že o Posledním soudu řekne spravedlivým: „Hladověl jsem, a dali jste mi jíst, žíznil jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne, byl jsem nahý, a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou“. A dodává: „Cokoli jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratrů, mně jste učinili“ (Mt 18, 6; Sk 9, 4; Mt 25, 35-40). Stejný vztah mezi sebou a svými učedníky zmiňuje Kristus i ve slovech určených zlým.

Už dříve bylo řečeno,² že tento úryvek je o to hrozivější a naléhavější, že spravedliví ani zlí nevěděli, co učinili; i o spravedlivých se dozvídáme, že si neuvědomovali, že se přiblížili ke Kristu.

Říkají: „Pane, *kdy* jsme tě viděli hladového, a nasýtli jsme tě, nebo žíznivého, a dali jsme ti pít?“

Kristus je tedy na světě v každé době, a přesto ne veřejněji než ve dnech svého Vtělení.

A cosi podobného lze říct o Kristových svátostech, jež jsou nesmírně prosté, a přece zároveň nejniterněji spjaté s Ním.

Svatý Pavel v 1. listu Korint'ánům ukazuje, jak snadné a zároveň strašné je znesvětit večeři Páně, když mluví o nesmírné nestřídmosti Korint'ánů,

ale zároveň o tom, že to byla neschopnost „rozpoznat Tělo Páně“.

Když se Kristus narodil na tento svět, svět to nepoznal.

Ležel v hrubých jeslích mezi dobytkem, ale „všichni andělé Boží se Mu klaněli“.

I nyní je Kristus přítomen na „stole“, třebaš skromného vzhledu, a je tedy okolnostmi zneuctěn;

a víra Ho uctívá, kdežto svět jen prochází kolem.

Modleme se proto, aby Bůh osvítil zrak našeho chápání, abychom patřili k nebeskému zástupu, a ne k tomuto světu.

Zatímco ti, kdo smýšlejí tělesně, by Krista nevnímali ani v nebi, duchovní srdce se k Němu může přiblížit, přivlastnit si Ho, vspatřit Ho dokonce i na zemi.

² Viz Pascalovy *Myšlenky*.

VÁNOČNÍ PROMLUVA

John Henry Newman: Rizika víry (str.: 67)

KRISTUS SKRYTÝ PŘED SVĚTEM

„*To světlo ve tmě svítí a tma je nepřijala*“ (Jan 1, 5)

kratší verze

Ježíšův život byl nenápadný, skrytý, utajený a nepoznaný.
Lidé žili s ním tak dlouho, a přece Ho neznali, nechápali, čím je.
Neviděli nic, z čeho by byl patrný rozdíl mezi ním a jimi.
Oblékal se stejně jako ostatní, jedl a pil jako ostatní,
mluvil, chodil a spal jako ostatní.
Byl ve všech ohledech člověk s výjimkou toho, že nehřešil;
a tento veliký rozdíl mnozí z nich nezaznamenali,
protože nikdo z nás nerozumí těm, kdo jsou o mnoho lepší než on sám
– takže Kristus, bezhříšný Boží Syn,
může žít hned vedle nás, a my si toho nevšimneme.

Existuje mnoho lidí, kteří nejsou v žádném smyslu bezbožní
ani je nelze z ničeho vážného vinit,
kteří se na první pohled jeden druhému velmi podobají,
avšak v Božích očích se značně liší.
Existuje ohromný počet takzvaně slušných lidí,
kteří jsou ovšem velmi různí:
někteří jsou jen solidní a navenek spořádaní,
ale nemají žádný zvláštní smysl pro zbožnost, nic si neodpírají,
nemilují horoucně Boha, ale milují svět;
a jelikož se snaží být spořádaní a solidní,
nebo nemají žádné silné vášně,
nebo se začali velmi záhy chovat spořádaně
a jejich návyky se tomu přizpůsobily,
jsou tím, čím jsou – řádní a slušní, ale téměř nic víc.

Jsou ale i jiní, kteří sice pro svět vypadají naprosto stejně,
ale v srdci jsou úplně jiní;
nijak se nepředvádějí a žijí stejně poklidně a obyčejně jako ostatní,
ve skutečnosti se ale cvičí, aby se stali nebeskými světci.
Dělají, co jen svedou, aby se změnili,
stali se podobní Bohu, poslouchali Boha, ukáznili se, zřekli se světa;
dělají to však potajmu, protože to tak Bůh po nich chce,

ale i protože nechtějí, aby se to rozkřiklo.

Mezi těmito dvěma druhy je navíc celá řada dalších s větším či menším dílem světskosti a větším či menším dílem víry.

Pro běžný pohled ale všichni vypadají zhruba stejně, neboť **pravá zbožnost je skrytý život srdce; nemůže sice existovat bez činů, jsou to však povětšinou tajné činy, tajné dobré skutky, tajné modlitby, tajné sebezapření, tajné zápasy, tajná vítězství.**

Čím je člověk svatější, tím méně mu lidé světa rozumějí.
Do jisté míry mu porozumějí všichni,
kdo v sobě mají jiskru živoucí víry,
a obvykle je přitahuje tím víc, čím je svatější;
avšak ti, kdo slouží světu, budou vůči němu slepí,
anebo jím budou pohrdat a nevražít na něj tím spíš, čím je svatější.
Právě tak to bylo s naším Pánem.
Byl Svatý, ale „to světlo ve tmě svítilo a tma je nepřijala“.

Míváme silný sklon si přát, abychom se byli narodili v Kristově době,
a omlouváme tím své nesprávné chování, když nám je naše svědomí vyčítá.
Říkáme, že kdybychom jen měli to štěstí být s Kristem,
tak bychom měli silnější motivy, silnější zábrany vůči hříchu.
Pravděpodobně nejenže by Kristova přítomnost naše hříšné návyky neodstranila,
ale je i dost dobře možné,
že právě kvůli těmto návykům bychom Ho nerozpoznali.
Nevěděli bychom, že je u nás;
a i kdyby nám řekl, kdo je, nevěřili bychom mu.
Kdybychom spatřili jeho zázraky, nezanechaly by v nás žádný trvalý dojem.

Špatný člověk, i kdyby se dostal do nebe, by nevěděl, že je v nebi.
Kdyby se se ocitl v nebi, znamenalo by to pro něj skutečná muka.
Zatímco ti, kdo smýšlejí tělesně, by Krista nevnímali ani v nebi,
duchovní srdce se k Němu může přiblížit, přivlastnit si Ho,
spatřit Ho dokonce i na zemi.

Vánoční mše, bl. Columba Marmion, Kristus ve svých tajemstvích, strana 95

Církev slaví tři vánoční mše: půlnoční, jitřní a denní.

Při půlnoční mši velebíme Božího Syna přicházejícího k nám od Boha Otce.

Při jitřní mši svaté se klaníme Božímu Synu vycházejícího z lůna Panny Marie.

Při denní mši svaté uctíváme Kristův příchod do našich duší.

Boží Syn je v lůně svého Otce od věčnosti,
v lůně Panny Marie byl devět měsíců,
v lůně církve bude až do konce světa,
v nesmrtelné lidské duši naplněné vírou a láskou
bude kralovat na věky věků.

*(Kněží, kteří mají více farností, a tedy více mší, vynechávají některou z těchto mší,
je však důležité přečíst si texty všech tří mší svatých, aby se nám vánoční událost ukázala v plné kráse.)*

Jaká je definice vánočního tajemství?

Bůh přijímá při vtělení naši lidskou přirozenost,
a přitom nám dává podíl na své božské přirozenosti.
Mít podíl na božství, se kterým je naše člověčenství
spojeno v osobě Kristově
a obdržet tento božský dar tímtež člověčenstvím, tomu říkáme milost.
To, co je Kristus přirozeností, stáváme se my milostí.
Vánoční tajemství je výměna lidsko-božská:
dítě, které se dnes narodilo, je současně Bohem
a lidská přirozenost, kterou Bůh přijal od nás,
má sloužit jako nástroj, kterým nám předává své božství.
Naše oběti budou ve shodě s tajemstvím,
jestliže rozjímáním Božího díla v Betlémě
a přijetím svatého přijímání se podílíme na věčném životě,
který nám chce Kristus předat svým člověčenstvím.

Jak podivuhodná výměna!

Stvořitel lidského pokolení, který na sebe vzal tělo a duši,
narodil se z panny a zjevil se zde na zemi jako člověk,
dal nám podíl na svém božství.
Bůh se stal viditelným, aby nás poučil
a dal nám příklad, který máme následovat.

Co nám říká víra?

Dítě v jeslích je Slovo vtěleného Boha,
je to tvůrce lidského pokolení, který se stal člověkem.
Je-li mu třeba trochu mléka, aby se živil,
je to z jeho ruky, ze které dostávají nebeští ptáci svou potravu.
Pozorujme toto dítě ležící v jeslích.

Jako člověk leží na slámě, jako Bůh podpírá vesmír a vládne v nebi.
Ten, který se zrodil v čase, je také ten, který je přede všemi věky;
onen který se zjevuje pastýřům v Betlémě,
je ten, který stvořil z ničeho národy
a před kterým jsou tyto národy jako by nebyly.

Víra nám ukazuje, že v tomto dítěti jsou
dva životy nerozlučně spojeny nevýslovným způsobem.

Mezi těmito dvěma Kristovými životy:
božským od věčnosti a lidským,

který začal v čase není ani smíšení ani zmatek.

Božské v Kristu není pohlceno lidským, lidské nezmenšuje božské.

V každém okamžiku je Kristus zároveň zcela Bůh a zcela člověk.

Žádný sebelepší film tuto skutečnost nikdy nevystihne.

Kristovo lidské zrození se stává prostředkem našeho zrození k Božímu životu.

Od chvíle vtělení Božího Syna jsou také v nás dva životy: přirozený a nadpřirozený. Přirozený nás činí následkem hříchu nepřáteli Boha.

Nadpřirozený život nás skrze křest činí dětmi Božími, bratry Ježíše Krista, hodnými podílet se jednoho dne na jeho blaženosti a slávě.

Božský život milosti má nejen řídit a vládnout přirozenému životu, ale také činit příjemnou všechnu naši přirozenou činnost.

Rozjímání o Ježíšově narození

a podílení se na tomto tajemství přijímáním chleba života

nás má přivádět ke skončení se vším, co ničí nebo zmenšuje božský život v nás: se hříchem, z něhož nás Kristus přišel osvobodit;

s veškerou nevěností; se vším připoutáním se ke stvoření,

s neuspořádanými starostmi o věci, které pominou,

s malichernými předsudky našeho sobectví!

Naše dary a oběti mají odpovídat tajemství Kristova narození.

Býk zná svého hospodáře, osel zná jesle svého pána,

ale křesťané bohužel neznají svého Spasitele.

Ve svatostánku katolických kostelů jako v jeslích v Betlémě

je tentýž Bůh plný moci a tentýž Spasitel plný dobroty.

Půlnoční vánoční mše
Láska a ticho, anonymní kartuzián, str.85

Kdykoli si Bůh přeje udělat něco velkého a položit začátek nového života, připraví skryté místo, útočiště čistoty a ticha, kde jeho působení může být plně přijato, aniž by bylo něčím narušeno. Všechno začíná takto ve ztišení a v tajemství.

Vidíme to v Betlémě.

Není to v ruchu města ani na veřejném prostranství, kde se Ježíš chystá narodit.

V jeskyni, uprostřed toho ústraní

je panna nejcudnější, nejtišší, nejohleduplnější ze stvoření.

Srdce té panny, do něhož nepronikla žádná světská touha,

je místem, které si Bůh vybral, aby se dal lidem.

Podobné podmínky musí uskutečnit každý z nás,

aby obdržel život milosti

a zajistil svůj růst tak, aby Kristus sám žil v něm.

Ať nám svatá Panna, skrytá a tichá v betlémské jeskyni,

pomáhá, abychom ji napodobovali v tichosti a v čistotě,

v její věrnosti snoubenky a štědrosti matky duší.

Vánoční promluva, Plus, Myšlenka smíru

Proč přišel Ježíš Kristus na svět?

Aby usmířoval. Pro nic jiného.

- Aby zas uvedl do pořádku své božské dílo, zpusťované hříchem;
- aby obnovil v člověku ztracený nadpřirozený život;
- aby nahradil svými zásluhami urážku, učiněnou Otcí v ráji,
i urážky, které zloba lidská denně obnovuje a hromadí;
- přišel, aby svým utrpením – jeslemi, skrytým životem, křížem –
odpykal sobectví, které se vzmáhá na světě čím dál tím více.

Toto dílo smíru mohl vykonat Kristus Pán sám. Nechtěl.

Vyvolil si spolupracovníky, každého z nás, každého křesťana.

Když svatý Pavel vysvětluje prvním křesťanům jejich vznešenou důstojnost

– že jsou povoláni žít životem Syna Božího – praví jim:

„Týž život, život Otcův, proudí v Ježíši i ve vás;

v Ježíši přirozeností, ve vás přijetím za dítky.

Ježíš jest hlava, vy jste údy, jež čerpají z života hlavy,

kteřá účinností své oběti vám dala podíl v božské přirozenosti.

Jen tehdy jest jednota dokonalá, jsou-li údy spojeny s hlavou a hlava s údy.

Osoba Kristova je hlava, vy jste údy, jeho mystické tělo“ (Kol 1,18).

Podle katolické nauky, podle učení sv. Pavla a samého Spasitele

osobní Kristus, to jest Bůh a člověk zároveň,

jenž kdysi žil v Betlémě, v Nazaretě, v Jerusalemě,

jenž je teď přítomen v nejsvětější Svátosti,

jenž žije a bude žít v nebi, není Kristus celý.

Ježíš Kristus celý je On, Kristus osobní – mystická hlava,

a my – jeho mystické tělo.

Touto podivuhodnou jednotou se vysvětluje,

proč nás Ježíš Kristus tak spojil se svým vykupitelským dílem.

Božský Spasitel by mohl velmi dobře vykonat všechno sám.

Nepotřebuje nás, aby něco přidal k zásluhám svým,

ale chce nás použít, aby přidal k zásluhám našim.

On je první Kristus, a my jsme křesťané, druhý Kristus.

Je třeba pracovat společně.

Smír je základní křesťanská povinnost,

výslovné přání Ježíše Krista a nutná potřeba naší doby.

Boží dítě, Edith Stein (sv. Terezie Benedikta od Kříže), Vánoční tajemství

Bůh se stal dítětem lidského pokolení, aby se lidé mohli stát Božími dětmi.

Být Božím dítětem znamená držet se Boží ruky, konat Boží vůli, vložit všechny starosti a všechnu naději do Boží ruky, nestarat se už o sebe a o svou budoucnost.

V tom spočívá svoboda a radost Božího dítěte.

Jak málo je těch, kteří toho dosahují, i mezi skutečně zbožnými, a dokonce hrdinsky obětavými lidmi.

Kráčejí stále sehnuti pod těžkým břemenem svých starostí a povinností.

Všichni znají Ježíšovo podobenství o nebeském ptactvu a polních lilíích, ale když potkají člověka, který nemá ani majetek ani důchod ani nějakou pojistku, a přece žije bez starostí o svou budoucnost, kroutí hlavou, jako by to bylo něco zvláštního.

Ovšem, kdo od nebeského Otce očekává, že se mu v každé době postará o takový příjem a takové životní podmínky, jaké si člověk představuje, ten se může zle přepočítat.

Důvěra v Boha může obstát jen tehdy, jestliže zahrnuje ochotu přijmout z Otcovy ruky cokoli.

Vždyť jen on ví, co je pro nás dobré.

A kdyby snad někdy strádání bylo vhodnější než pohodlná a zajištěná existence, nebo neúspěch a pokoření lepší než úcta a uznání, pak musí být člověk ochoten přijmout i to.

Když to uděláme, můžeme klidně žít přítomností, aniž nás zatěžuje budoucnost.

Prosba modlitby Otčenáš: „Buď vůle tvá,“

to musí být směrnici křesťanského života.

Musí to pořádat průběh celého dne od rána do večera, průběh celého roku i celý život.

Bude to pak také pro křesťana jediná starost.

Všechny ostatní vezme Pán na sebe.

Tato jediná však zůstane nám, dokud jen budeme žít.

Objektivně je tomu tak,

že nemáme definitivně zajištěno stálé trvání na Božích cestách.

Jako mohli první lidé ze stavu Božích dětí odpadnout daleko od Boha, tak stojí každý z nás na ostří nože mezi nicotou a plností Božího života.

Dříve nebo později to také subjektivně pocítíme.

V dětském věku duchovního života,

když jsme se právě začali odevzdávat Božimu vedení,

cítíme ruku, která nás vede, zcela silně a pevně;

v slunečním jasu leží před námi, co máme dělat a co ne.

Ale navždycky to tak nezůstane.

Kdo patří Kristu, musí prožít celý Kristův život.
Musí dorůst do mužného věku Kristova, musí jednou nastoupit křížovou cestu,
cestu do Getsemanské zahrady a na Golgotu.
A všechno utrpení, které přichází zvenčí,
není ničím ve srovnání s temnou nocí duše,
když už nezáří božské světlo a není slyšet Pánův hlas.
Bůh je tu, ale je skrytý a mlčí. Proč je to tak?
To jsou Boží tajemství, mluvíme o nich, ale nelze je beze zbytku proniknout.
Trochu do nich nahlédnout však přece jen můžeme.
Bůh se stal člověkem, aby nám znovu dal podíl na svém životě.
Tím to začíná, a to je poslední cíl.

Mezi tím vším leží ještě něco jiného. **Kristus je Bůh a člověk,**
a kdo chce mít podíl na jeho životě, musí mít účast na Božím i lidském životě.
Lidská přirozenost, kterou Kristus přijal mu umožnila trpět a zemřít.
Božská přirozenost, kterou měl od věčnosti,
dodala utrpení a smrti nekonečnou hodnotu a výkupnou sílu.
Kristovo utrpení a jeho smrt pokračují v jeho mystickém těle, církvi.
Trpět a zemřít musí každý člověk.
Je-li však živým údem Kristova těla, dostávají jeho utrpení a smrt
působením božské přirozenosti hlavy-Krista výkupnou sílu.
To je objektivní důvod, proč všichni světci toužili po utrpení.
Není to žádná chorobná záliba v utrpení.
Přirozenému rozumu se to může jevit jako zvrácenost.
Ve světle tajemství vykoupení se to však ukazuje jako nejvyšší rozumné.
Člověk spojený s Kristem tak neochvějně vytrvá i v temné noci
subjektivně daleko od Boha a od něj opuštěn.
Boží prozřetelnost možná použije jeho bolesti,
aby osvobodila některého objektivně spoutaného člověka.

Božské dítě se stalo učitelem a povědělo nám, co máme dělat.
Aby byl celý lidský život proniknut božským životem,
k tomu nestačí pokleknout jednou do roka před jesličkami
a nechat se unášet kouzlem Svaté noci.
K tomu je zapotřebí být celý život v každodenním styku s Bohem,
naslouchat jeho slovům a řídit se jimi.
Kdo denně ze srdce opakuje své „bud' vůle tvá“,
ten může důvěřovat, že se nevzdálí od Boží vůle ani tam,
kde už nemá subjektivní jistotu. *Sv. Terezie Benedikta od Kříže, Edith Stein*

Vánoční tajemství

Journet, Zlo a Sv. Edith Stein, Vánoční tajemství

Slovo se stalo tělem dvojím způsobem:

jednak v betlémském chlévě před více než 2000 roky,
ale také každý den při mši svaté na oltáři v katolických kostelích.
Vánoce jsou křesťanským tajemstvím.

Tajemství lze objasnit jen pomocí jiného tajemství.

Dar narození Božího Syna nejprve odůvodňuje dar eucharistie,
avšak kontakt s eucharistií nám posléze umožní pochopit,
čím byl dotek vtělení.

Pokud nevěříme zázraku,

že se chléb stává Tělem Kristovým při mši svaté,
pak jsme na cestě k popření stejně velkého zázraku,
že se Bůh stal člověkem.

Když byla Boží láska tak veliká, že přišla mezi nás,
nemohla snad tato láska vést zároveň k tomu,
aby Bůh zůstal mezi námi?

Tento sen církve je skutečně právě svatým přijímáním.

Ten, kdo Krista učiní každodenním chlebem,
v tom se denně uskutečňuje vánoční tajemství vtělení Slova.

To je ta nejjistější cesta, jak dosáhnout stálého spojení s Bohem,
jak vrůstat každý den pevněji a hlouběji
do tajemného těla Kristova, církve.

Pro většinu lidí to prakticky znamená přetvořit celý vnější i vnitřní život.
A o to právě jde.

V našem životě má být vytvořen prostor pro eucharistického Spasitele,
aby mohl přetvořit naše bytí ve svůj život.

Žít eucharisticky znamená

zcela vyjít ze sebe z úzkého prostoru svého malého života a vrůstat
do té nesmírné šířky, výšky, hloubky a délky Kristova života a lásky.

Kdo vyhledává Pána Ježíše ve svém nitru,

nebude jej chtít zaměstnávat stále jen sebou a svými záležitostmi.

Začne se zajímat o záležitosti Páně, začne se podílet na životě církve,
pronikat do jeho smyslu a spolu s Kristem přijímat obětní smýšlení.

Člověk má čas na tolik neužitečných věcí, které ho vysilují.
Potřebujeme hodinku denně s Kristem, která nás posiluje.
Z jedné takové hodiny je třeba žít ty ostatní, abychom mohli zase přijít.

S kým se člověk denně setkává, toho mínění mu už není lhostejné.
I když nepadne ani slovo, přece cítíme, jaký vztah k nám mají druzí.
Člověk se snaží přizpůsobit svému okolí, když to není možné,
stává se soužití utrpením.

Tak je tomu i při každodenním styku se Spasitelem.
Stáváme se stále vnímavějšími pro to, co se mu líbí a co se mu nelíbí.
Jestliže jsme předtím byli sami se sebou docela spokojeni,
dochází teď ke změně. Najdeme leccos,
co nemůžeme považovat za dobré a pěkné,
a co je přece tak nesnadné změnit.

Staneme se pomalu menšími a pokornějšími,
trpělivějšími a shovívavějšími k třískám v oku druhého,
protože máme dost co dělat s trámem ve vlastním oku,
a konečně se naučíme v neúprosném světle Boží přítomnosti
snášet sami sebe a svěřovat se Božímu milosrdenství,
které se dokáže vypořádat se vším, nač jsou naše síly krátké.

**Přiznejme si, že je to daleká cesta
od spokojenosti dobrého katolíka, který plní své povinnosti,
ale jinak si dělá, co chce až k životu s Bohem
a z jeho ruky, v prostotě dítěte a pokoře celníka.**

Kdo však jednou tu cestu prošel, už se po ní nevrátí.

Křesťanská tajemství jsou nerozdělitelným celkem.
Zahloubá-li se člověk do jednoho, je veden ke všem ostatním.
Od Betléma vede cesta nezadržitelně ke Golgotě, od jeslí ke kříži.
Když Nejsvětější Panna nesla dítě do chrámu, bylo jí předpověděno,
že její duši pronikne meč, že je toto dítě ustanoveno
k pádu a povstání mnohých, jako znamení, kterému se bude odporovat.

Je to předpověď utrpení, boje mezi světlem a temnotou,
který se projevil už u jeslí.

Křížem a utrpením k slávě vzkříšení vedla cesta Božího Syna.
To je cesta pro celé lidstvo a pro každého z nás.

Štědrý den, *Emil Soukup OP, Mluvil v podobenstvích s. 445*

V Egyptě se vypravuje o jedné svaté noci vysoko v horách,
kde jsou prameny řeky Nilu.

V onu svatou noc se prý anděl vznese nad prameny řeky Nilu
a ze zlaté misky pustí krůpěj svaté nebeské rosy na zem.

Tato krůpěj se smísí s vodou řeky,

plyne s ní do země a celá řeka dostává požehnání,

její vlny nesou toto požehnání do dolin,

a tak se řeka Nil stává zdrojem požehnání pro celou zemi.

Proto se každoročně v té zemi slavívala „posvátná noc svaté krůpěje“

jako veliká národní náboženská slavnost.

Lidé se v zástupech scházeli na břehu řeky Nilu do řeky házeli květiny a věnce,
nabírali si vodu a nosili ji domů jako léčivý prostředek.

Kněží tuto vodu ukládali do chrámu,

kam pak lidé chodili prosit o požehnání svaté krůpěje.

Svatou noc v Egyptě můžeme vyložit jako proctví o tom,

co se děje mezi křesťany o Vánocích. Prorok Starého zákona Izaiáš prosil:

„Rosu dejte nebesa a oblaky dejte spravedlivého jako déšť.“

To jsme mnohokrát zpívali v adventní době.

Narozením Páně do neklidného a neúrodného lidstva skanula tato rosa.

A tajemným způsobem se to děje každé Vánoce po adventu,

v němž se slovy prorokovými o tuto rosu prosilo.

Čistá, nezkalená krůpěj z věčného moře Božství

na nás hledí očima Božského Dítka v jesličkách,

aby mohla skanout do duší dobře připravených a očištěných rosou kajícínosti.

Vánoční atmosféra, P. Štěpán Smolen

Vánoční atmosféra Čechům zaklela Krista v Jezulátko.
Vánoční atmosféra uvěznila vtěleného Boha do svých blikátek a cinkrlátek.
Učinila z Pána, který přišel rozdrtit lidskou pýchu,
bůžka domácí pohody a rodinného štěstí.
Kristus přišel na svět, aby hlásal radostnou zvěst,
a teď je nucen z reproduktorů žehnat nákupy bohatým.
Přišel pro hladové, a teď je standartou sytých.
Přišel, abychom před ním padali na kolena,
a nyní je nucen přihlížet jakémusi ťuť-u-ňuňu těch,
kdo se k němu sklánějí shora.
Přišel do bahna naší bídy,
kde živoříme se svými úzkostmi a pochybnostmi,
se svými povahovými nesnesitelnostmi a nepřekonatelnými závislostmi,
ale Náš Pán JK není tu potřeba, protože vánoční atmosféra
mrazíkovským gestem rány světa zahalila v nejbělostnější běl.
JK přišel, aby nás osvobodil, ale sám se stal vězněm neškodného nevinátka,
jež se nechá kolébat, jemuž však nedovolíme, aby rozkolébalo naše životy.
Zakletý Spasitel se stal neškodnou rekvizitou, totemem vynuceného souladu,
do nějž neharmonický člověk nemá povolen vstup.
Na pár dní, než bude k úlevě mnohých svržena všedním dnem,
se vánoční atmosféra uvelebí na trůnu jako diktátorka, co nemusí zvyšovat hlas.
Blahosklonně shlíží na své poddané shromážděné u jejího zářícího stromu:
pětiletý žasne nad její krásou,
desetiletý nad jejími štědrými rukama,
patnáctiletému je trapná,
čtyřicetiletá pěstuje její povinný kult s dobře ukrývaným stresem,
manžel čtyřicetileté se špatně ukrývanou bezradností,
sedmdesátiletý s nezdravou náloží vzpomínek v srdci.
Jedni jdou se svazáckým nadšením, další z prostého pragmatismu,
ale do průvodu pod tribunu jdou všichni.
Kéž by se atmosféra Vánoc musela stáhnout se svými svůdnými iluzemi.
Kéž by Boží Syn vysvobozený z vězení atmosféry Vánoc, opět směl osvobodovat.
Ten, který osvětluje svět, už nebude přisvícen světem.
Neozařován svátečními rekvizitami zazáří do temnot těm, kdo v nich žijí.
Už nebude vyhrazen jen pro vyrovnané, a tak nějak přirozeně šťastné,
ale bude tu i pro ty, kdo jsou v háji, zdrcení a rozervaní, kdo už nemohou dál,

a proto volají: Prolom, Pane, nebesa a sestup na zemi.“

SLAVNOST NAROZENÍ PÁNĚ

Kdysi jsme byli malí. Možná pamatujete.
Všechno vánoční bylo posvátné.
Nejen to, co se dělo v kostele: ale i kouzelná večere a čarovný strom.
Potom, jak to, tak bývá, zázraků ubylo, přibylo starostí
a vánoční nálady zůstalo možná jen tolik
co posledního zbytku pasty v tubě
a nejde nám vůbec vymačkat.
Všechno je tak příliš známé, zvětšelé.
Už se jen přiživujeme na žasnutí dětí kolem nás.
Pokud v nás Vánoce nevzbuzují emoce,
pokud náš kdysi užaslý pohled onemocněl zevšedněním,
pak se radujme, protože jsme Bohem pozváni,
abychom postoupili od povrchu tajemství k jeho hloubce.

Kulisy Vánoc už na nás možná nefungují,
ale na Toho, který se v těchto kulisách narodil,
nebudou naše kapacity úžasu stačit nikdy.
Nebudeme nikdy dost dospělí na tohle maličké dítě.

**Připomeňme si dnes alespoň trojí překvapení,
spojené s tím, jehož narozeniny právě slavíme.**

Jsou to překvapení mnohem větší,
než jaká se na Štědrý večer mohla odehrát pod vánočním stromem.

(A)

Tak především:

V Ježíši Kristu se autor celého vesmíru stává nepatrnou součástí světa.

Ten, který svou prozřetelností pečuje o každého z lidí, přichází jako děťátko odkázané na pomoc druhých.

Ten, který stál u zrodu galaxií, Bůh počátků, se tu stává Bohem posledního místa.

Ten, který je světlem osvěcujícím každého člověka chce snášet zimu.

Ten, který je domovem lidských srdcí, se rodí jako bezdomovec v cizím městě.

Takové je rozpětí Vánoc:

od nejvyšších nebes až úplně dolů na zem,
až do žlabu, ze kterého žere vůl a osel.

Ale proč tato daleká cesta z Nebe až na zem?

Bůh nám chtěl ukázat, kým je a přitáhnout nás k Sobě.

Betlémské dítě je oknem do tajemství Boha, který stvořil svět,

Trojediného, který není věčnou samotou sebelásky, ale věčným vzájemným sebedarováním.

Otec, Syn a Duch svatý jsou Darující, Obdarovaný a Dar...

A člověk je Bohem přizván do této hry na dávanou.

Do hry na sebedarovanou.

Ježíšek v jesličkách je živou pozvánkou ke hře.

B)

To je tedy první překvapení:
Stvořitel se stává součástí stvoření.
A pak je tu překvapení druhé:

Pán přichází zároveň jako všemi očekávaný a nikým nečekaný.

„Celé věky čekaly, až přijde Pán,“ zpíváme o adventu.
Ano, celé věky vyhlížely zachránce lidí
zamotaných do smutků a hříchů,
z nichž se sami nedovedou vyvázat.

Čekali jsme však Boha podle lidských představ.
A ten, který skutečně přišel, nás překvapil nás svou jinakostí.
Čekalo se na hrdinu, který udělá pořádek,
na charismatického vůdce, na mocného vládce.
A Bůh se namísto toho ukázal jako novorozenec, bezdomovec, vyhnanec,
jako tesař ze zapadákova, jako toulavý přítel vyvrženců,
a nakonec jako odsouzenec na smrt.
Kdo by si vymyslel takového Boha?

Ukázal se nejprve jako novorozeně.
Přišel jako nebeský amplion
mlčky křičící z betlémské stáje k ohluchlému světu.
Svět byl – tehdy jako dnes – hluchý ke slovům,
ale ne ke znamením.
Když svět neslyšel slova proroků o pokoře,
bylo třeba, aby Boží pokoru zahlédl na vlastní oči.

Svět byl tehdy jako dnes plný lidí volajících
„Chci mít víc, chci vyletět výš,“
lidí toužících stoupat a rozpínat se.
Lidí, kteří se na své cestě za štěstím
podobají upírům... a černým díram.

A v Kristu se náhle rozpínavé lidské já

setká se smřšťujícím se Bohem,
který všechny naše hodnoty převrací naruby.

C)

Překvapení první:

Autor celého vesmíru se stává součástí svého stvoření.

Překvapení druhé:

Přichází očekávaný a zároveň naprosto nečekaný.

A to třetí:

**objevuje se před námi zároveň jako roztomilé dítě
a jako strašný Bůh.**

Možná, že i nás oklamala

zsvětštělá zvěst o roztomilém, dárky nosícím,

rozněžnělé reakce vzbuzujícím

a po nikom nic nežádajícím jezulátku.

Ale tenhle ochočený Ježíšek,

tahle kulturní rekvizita, která čeká v depozitáři vánočních ozdob

po boku Dědamrázů a Sanataclausů

má pramálo společného s Bohem křesťanského zjevení.

Ježíš Kristus není neškodný, plyšový bůh.

Je to ostrý špendlík, tvrdý hřebík pro nafouklé sny a prázdná přání.

Přichází jako pohlazení pro čistá srdce,

ale také jako bolestivé bodnutí lidské pýše.

Mnohé lidské životy jsou jako balónky,

co chtějí stoupat stále výš a výš a rozpínat se stále víc a víc

až nakonec puknou roztržené na kusy vlastním vnitřním prázdňem.

Kristus je špendlík pro všechna taková rozpínání.

Malý jak špendlíková hlavička,

ale mnohem těžší, mnohem skutečnější než balón plný prázdna.

Tohle rozmilé dítě v jeslích v sobě neskrývá méně hrůzy

než ta nejhroživější božstva pohanů –

než Thor a Mars a krvelačná bohyně Kálí.

I s ním je spjata krev prolévaná při děsivých lidských obětech.

Od dřeva jeslí je jen pár kroků, jen pár let, jen třiatřicet let ke dřevu kříže.

Betlémské dítě je strašný Bůh, krvavý Bůh,

který však neprolévá krev druhých, aby získal život,

ale svou vlastní, aby život dal.

Hrozivá jinakost tohoto přicházejícího Boha
se však neprojevuje až na kříži, až ve chvílích,
kdy od něj všichni s odporem odvracejí zrak,
ale už v jeslích,
tehdy, když k němu všichni s něhou v srdci přicházejí.
Už tady je strašný – v hloubce svého sestupu v míře svého sebezmaření.
Jak strašná je Boží pokora. Nemrazí vás?

D) důsledky

Jak se postavit k tomuto sestupujícímu, nečekanému,
strašlivému Bohu, který se nám v betlémském Dítěti zjevil?
Kristus přišel jako Bůh a člověk.
Jako Bohu se mu máme klanět,
jako člověka ho následovat.

(1) Nejprve klanění.

Pokleknutí před jeslemi není prázdným gestem.
Toto sklonění se je pohybem přesně protikladným
vůči pyšnému, sebe rozpínavému sápaní se k nebi.
Koleny vyjadřujeme touhu srdce.
Chceme se sklonit k tomu, který se sklonil k nám.
Pokořit se před Boží pokorou.
Uznat svou stvořenost před Stvořitelem,
který se z lásky stal částí svého stvoření.

Nemusím plně rozumět (ani pastýři nerozuměli),
nemusím se ani sentimentálně rozplývat
a uměle vzbuzovat vánoční nálady
(již jsme řekli, že na emocích nezáleží),
nejde o to rozumem vše proniknout,
ani o to citově se nadchnout,
ale ve víře poslechnout.
Sklonit se před božským dítětem a říci mu:
„Nekonečný Bože,
který ses pro mě stal malým jako špendlíková hlavička,

probodni mě, ať konečně splasknu,
abych se ti podobal.“

(b) Nestačí se však Pánu klanět. Je třeba jít v jeho šlépějích.
Had v Ráji sliboval Evě: „Budete jako bohové.“
Lákal člověka na falešnou podobnost s Bohem
– na podobnost v suverenitě a moci.
Samozřejmě lhal. Nemohl dostát svému slibu.

V Kristu nám však sám Bůh říká: „Budete jako bohové.“
Pokud Bůh se mohl stát člověkem,
znamená to, že lidství je schopno „unést Boha“,
že lidé mohou být Bohu podobní ne tím,
že se budou ve stopách satanových drát vzhůru,
ale že se připodobní tomu, který se pro ně stal člověkem
a po jeho vzoru se stanou *skutečně lidmi*:
bytostmi darovanými Bohu a bližním.
Jen takto druhým darování kráčíme k Nebi,
k oné věčné hře Trojjediného Boha na sebedarování,
k níž jsme už dnes zváni betlémským Dítětem.

E) Shrnutí

Shrňme vše na závěr.

Setkáváme se teď o Vánocích s Bohem třikrát překvapivým:

- (1) se Stvořitelem, který se stává součástí stvoření,
- (2) se Spasitelem, který přichází očekávaný i nečekaný
- (3) a ukazuje se jako něžné Dítě a strašný Pán, jako drtitel hříchu.

Jeho sestup je počátkem našeho vzestupu.

Abychom se však mohli po této cestě vydat,
je třeba dvojího:

- (1) abychom se *klaněli*
- a (2) abychom ho také *následovali* svými vlastními kroky,
sestupem z iluzorních výšin své pýchy
až na tvrdé dno betlémské stáje.

Amen.

Vánoční paradoxy

Teď o Vánocích se setkáváme s Bohem třikrát překvapivým:

- (1) se Stvořitelem, který se stává součástí stvoření,
- (2) se Spasitelem, který přichází očekávaný i nečekaný
- (3) a ukazuje se jako něžné Dítě a strašný Pán, jako drtitel hříchu.

Jeho sestup je počátkem našeho vzestupu.

Abychom se však mohli po této cestě vydat, je třeba dvojího:

(1) abychom se *klaněli*

a (2) abychom ho také *následovali* svými vlastními kroky, sestupem z iluzorních výšin své pýchy až na tvrdé dno betlémské stáje.

Nikdy bychom neměli přestat žasnout

nad vánočními a velikonočními paradoxy.

Silný všemohoucí Bůh se stal bezmocným Dítětem.

Ten, který v nebi kraluje, ve stáji se narodil.

Ten, který sedí na Božím trůně, leží v jeslích.

Ten, který je světlem světa, v temné jeskyni bydlí.

Ten, který je obklopen cherubíny a serafíny, mezi zvířaty bydlí.

Ten, který nad oblaky nebes přebývá, na slámě má ustláno.

Ten, který drží celý svět ve své ruce, je na rukou Panny Marie nesen.

Ten, který je láskou rozpálen, zimou se chvěje.

Ten, který je andělským chlebem, trochou mléka je živěn.

Ten, který všemu stvoření potravu dává, sám hladoví a žízní.

Ten, který je anděly oslavován, lidmi je opovrhován.

Ten, který je cizími pastýři ctěn,

ten, kterému se klanějí pohanští králové, Herodem je pronásledován.

Ten, který blažené potěšuje, nad hříchy lidí pláče.

Pokud přestaneme žasnout nad Ježíšem ve svém životě,

ztratíme schopnost milovat.

P. Dolindo Ruotolo, Neapol, 7.1.1958

(Joana Batkiewitc-Brozek, Ježíšu ty sa postaraj s. 203)

Ježíš říká naší duši:

Zavři uplakané a vyhaslé oči, zavři je pro moji lásku a usni na mém srdci.

Když hledáš všude kolem, bloudíš a trpíš.

Nestarej se ve své bolesti, usni na mém srdci.

Když se zaposloucháš do toho,

co ti namlouvá tvoje unavená přirozenost a pokušení, neodpočíváš ve mně.

Zavři uši, naslouchej jen mému hlasu lásky,

která hledá dostiučinění v tvojí lásce a odpočini si na mém srdci.

Když nemáš vhodnou kolébku, nemáš ustlané, jak můžeš usnout?

Zem je velmi tvrdá a poraní tě.

Ulož pohodlně svoji duši do mého milosrdenství,

usni na mém srdci a důvěřuj pouze mně.

Když svítí umělé světlo, jak můžeš zavřít od bolesti unavená víčka?

Zhasni světlo svých myšlenek, ztlum lampy svých kritérií,

které na tebe vrhají stíny strachu.

Pohled' na vše skrze sladkou temnotu víry

a ten mírný pokojný plamínek tě ukolébá k spánku na mém srdci.

Když naříkáš, jak můžeš usnout?

Přikryj se teplem mé vůle. Schul se ve mně a usni na mém srdci.

Chceš mi zazpívat „hadej, dadej“?

Když křičíš, a chybí ti trpělivost v utrpení, jak mám usnout?

Vstávám při každé tvé stížnosti a nářku a moje srdce buší bolestí.

Chceš mi zpívat „hadej, dadej“, oběti mé lásky?

Zavři okýnka, kterými jako vířivý vítr proniká nepokoj a zmatek,
a já si odpočinu v tichoučké odevzdanosti tvého srdce Bohu.

Chceš mi zpívat „hadej, dadej“, má snoubenko?

Každá chyba, kterou uděláš, ti strhává závoj pokoje

a přikrývá tě brněním, pancířem, který mě straší. A tehdy nemůžu usnout.

Hlad' mě svou dobrotou, která se netrápí, potěš mě posvěcením svého těla

a z mých jeslí vytáhneš ostré trny, které mě zraňují a dřou.

Pohled' na mě ve svých bolestech, s láskou plnou pokoje, pohled' tak,

abych se na tebe požíval a stále hleděl z mých tvrdých jeslí. Dovol mi usnou v tobě.

Zazpívej mi „hadej, dadej“ z lásky a já tiše usnu ve tvém srdci.

První mše vánoční v noci, Kodet

Evangelní úryvek o narození Božího Syna začíná *kronikou*, která tuto událost umísťuje do kontextu světových dějin.

Bůh si pro tvoření svých dějin spásy těmi mocnými jen poslouží.

Zatímco samotné dějiny tvoří ti chudí a pokorní, lidé poslušní Boha, Boží Syn přichází jako ten, pro kterého mezi lidmi není místo.

Přichází způsobem, který lidé nečekali, příliš obyčejně a chudě.

Proto ho poznají a přijmou jen lidé pokorní,

jen lidé čistého srdce, uvidí v tom dítěti narozeného Mesiáše.

Ježíš přichází jako dítě závislé na druhých.

To má pro náš život hluboký význam.

Náš Pán se stal maličkým, aby se ho nikdo nemusel bát,

abychom ho mohli přijmout, doslova do náruče.

abychom se s ním mohli potěšit, polaskat, pomazlit,

abychom mu mohli projevit něžnost, péči a lásku.

Je to projev zranitelnosti té pravé lásky našeho Boha,

kteřá respektuje naši svobodu.

Ti, kdo Krista v jeho závislosti na lásce druhých a bezmoci přijmou,

těm dá moc stát se Božími dětmi.

V dnešním evangeliu zazněla krásná slova anděla:

Nebojte se, zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechny.

Dnes se vám narodil Spasitel – to je Kristus Pán.

Vždycky když Pán zvláštním způsobem vstupuje do našeho života,

nejprve nás zbavuje strachu. Je to pečeť Božího příchodu.

Ježíš přišel pro všechny.

Chce, aby všichni prožili plnost radosti, aby všichni byli spaseni.

Pouze Ježíš Kristus je schopen spojit všechny lidi na světě:

bohaté a chudé, zdravé i nemocné, očkované i neočkované,

staré i mladé, vzdělané i prosté.

Všichni vážně nemocní, kteří leží v nemocnici nebo v hospici

(ať patřili do jakékoli politické strany a zájmové skupiny) už ví,

že církvev je nejdůležitější a častokrát jediné společenství,
které jim zůstalo a které ho doprovází.

Evangelista Lukáš říká, že Spasitel se narodil právě **DNES**.

Toto DNES je od té chvíle každý den znovu přítomné.

Ježíš se znovu a znovu rodí v lidských srdcích.

Znovu a znovu a každý den čeká, že ho přijmeme do svého života
a že se ještě víc připodobníme Jemu, když ho přijmeme,
aby nás mohl i dnes vysvobodit ze smrti,

ze všeho těžkého k novému životu, který přinesl.

To je zdroj pravé a trvalé radosti, kterou částečně

všichni ti chudí a pokorní mohou zažívat

už tady na zemi a definitivně jednou na věčnosti v nebi.

Boží hod vánoční, Kodet

Pastýři, když vyslechli radostnou zvěst od andělů o narození Spasitele, odpověděli s velkou rozhodností.

Řekli si mezi sebou:

Pojďme tedy do Betléma, podívat se, co se tam stalo.

Tím se vydali na cestu víry,

kteřá je nakonec přivede k setkání s Božím tajemstvím.

Bez té poslušnosti vůči Slovu, vůči té zvěsti, by nic neprožili.

Jsou tak obrazem cesty víry pro každého z nás:

Od přijetí Božího slova, k vyjití v poslušnosti,

až k vidění, poznání, svědectví a chvále.

A na té cestě víry se povzbuzují.

Nikdo neříká: běž, pojd'te.

Říkají: Pojd'me a podívejme se.

Je to vyjádření toho, jak potřebujeme povzbuzení jeden od druhého, protože jsme pozváni, abychom na té cestě víry nešli sami.

Abychom sdíleli, to svoje naslouchání, poslušnost, abychom na té cestě vytrvali.

A nalezli děťátko a uvěřili, že je to Syn Boží.

Viděli dítě jako každé jiné. A v tom je velikost víry.

Že člověk něco vidí, a něco hlubšího věří.

Právě v souvislosti se slovem Božím.

Ta jednota Slova a vidění, dává tušit, že se za tím skrývá Bůh.

Je tam ještě sv. Josef, který je také vzorem poslušnosti víry.

A především je tam Panna Maria,

o které se říká, že na rozdíl od těch, kteří se podivili,

ona všechno uchovávala ve svém srdci a rozvažovala o tom.

INěco, k čemu jsme pozváni, když Božímu jednání nerozumíme.

Abychom nedělali předčasné závěry,

ale nechávali to slovo Boží, události, všechno, co říkají druzí,

jejich svědectví, abychom nechávali ve svém srdci a rozvažovali o tom.

Tak vstupovali do hloubky Božího tajemství

a hloubky Božích záměrů s námi,

protože ve svůj čas Bůh odkryje a dá poznat smysl všeho toho,
co jsme prožili.

Nakonec se všichni podivili.

Společně žasnou, společně adorují, společně chválí a velebí Boha.

A my jsme tváří v tvář narozenému Božímu Synu v Betlémě,
pozváni na cestu víry, která vrcholí spojením s ním na celý život.

Jsme pozváni na cestu od slyšení Slova,

k poslušnosti tomu Slovu,

k rozjímání toho Slova,

ke sdílení Slova a zkušenosti víry a ke chvále Boha.

Tak pojďme, pojďme do Betléma a podívejme se, co se tam stalo.

Hod Boží vánoční „ve dne“ Jan 1, 1–8, Kodet

Mohli bychom se podívat,
proč právě ve vánoční atmosféře se čte tento úryvek evangelia.
Svatý Augustin o tomto textu řekl,
že by se měl napsat zlatými písmeny do všech kostelů,
a to na nejčestnějším místě. Proč?
Protože nás uvádí do tajemství Ježíšova života.
Vypovídá o tom nejdůležitějším. A také o nás.
Vypovídá o Ježíši, že se pro nás stal jedním z nás,
abychom my mohli být zbožštěni. Je to zjevení,
které překračuje všechny možnosti lidského rozumu.
Víme, že Písmo svaté jako celek začíná slovy:
Na počátku Bůh stvořil nebe i zemi.
A teď se najednou na začátku Janova evangelia dovídáme,
že začátek byl ještě někde jinde.
Že tomu dříve, než Bůh stvořil tuto zemi,
předcházela ještě jiný počátek.
Okamžik, kdy na počátku bylo Slovo, Slovo bylo u Boha,
a to Slovo byl Bůh. To je příčina všeho:
Otec a jeho Slovo, jednorozený Syn a jejich láska.
A vše je pak plodem této lásky.
Slovo předpokládá dvě osoby, předpokládá vztah.
Slovo se rodí z lásky a plodí lásku.
Bůh svým slovem právě tu lásku nabízí.
Volá nás Slovem k této lásce a k životu.
Slovo se stává tělem. Bůh na sebe bere podobu člověka.
Ale není to tak, že by si Bůh oděl lidství jako nějaký kabát.
Bůh se stal plnohodnotným člověkem pro nás.

Tajemství, které bylo tak těžké k pochopení,
že vyvolalo první spory křesťanů.

A stalo se také předmětem prvního křesťanského bludu.

Nepřijetí Ježíšova těla.

Bůh se tak sjednotil s člověkem, že vlastně polidštil sám sebe.

A to proto, aby zbožštil člověka, protože láska činí podobným.

Ve vtělení a narození Božího Syna je darování Boha člověku
úplné a definitivní. Bůh ze své strany udělal všechno.

Stal se člověkem jako každý z nás.

Podstoupil proces početí v mateřském lůně.

Přípravu na život, narození, život dítěte, práci, únavu, slabost,
spánek, jídlo, pití a také utrpení a smrt. Spojil tak život s námi,
aby mohl všechno, co prožíváme, posvětit a proměnit.

Jde jen o to, abychom my tento skutek lásky Boží přijali.

Zdá se to absurdní:

Když láska přišla na svět, proč by ji člověk nepřijal?

A přesto tento úryvek evangelia říká:

Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali.

To, co se odehrálo v Betlémě,

kde nebylo místo pro narození Božího Syna,

se stále znovu odehrává,

když pro Ježíše není místo v našem vlastním srdci.

Ale těm, kdo ho přijali, a kdo věří v jeho jméno,

těm, kteří se zrodili z Boha, dal moc,

že se stali Božími dětmi a také dědici.

Radostné poselství Vánoc spočívá právě v tom,

že už nikdy a v ničem nemusíme být sami.

Že všechno v našem životě může být zbožštno.

A že naše definitivní podstata, identita, je, že jsme Boží.

Nejsme sirotci, ale milované děti našeho Otce.

Natrvalo spojení s Ježíšem v jeho životním údělu i slávě.

Albert Einstein, *Dopis pro dceru Lieserl, LÁSKA*

„Když jsem navrhl teorii relativity, velmi málo lidí mě pochopilo a to, co odhalím a přinesu lidstvu teď

rovněž koliduje s nepochopením a s předsudky světa.

Žádám tě, abys chránila dopisy, jak dlouho bude nutné.

Roky, dekády, dokud se společnost nevyvine na takovou úroveň, aby akceptovala to, co vysvětluji níže.

Existuje extrémně mocná síla,

pro kterou zatím věda neobjevila formální vysvětlení.

Je to síla, která zahrnuje a řídí všechny ostatní síly,

a dokonce je obsažena ve všech fenoménech, které operují ve vesmíru, ale přesto jsme ji nedokázali identifikovat. Tato univerzální síla je láska.

Když vědci hledali sjednocující teorii vesmíru,

zapomněli na nejmocnější, nespátřenou sílu.

Láska je světlo, které osvětluje ty, co ho dávají a dostávají.

Láska je gravitace, protože způsobuje,

že jsou někteří lidé přitahováni k ostatním.

Láska je síla, protože násobí to nejlepší,

co je v nás a dovoluje lidstvu nevyčerpat se svým slepým sobectvím.

Láska odkrývá a odhaluje. Pro lásku žijeme a umíráme.

Láska je Bůh a Bůh je Láska.

Tato síla vše vysvětluje a dává životu smysl.

Je to proměnná, kterou jsme příliš dlouho ignorovali možná proto,

že se lásky bojíme, jelikož je to jediná energie ve vesmíru,

jíž se člověk nenaučil podřídít své vůli.

Abych lásku učinil viditelnou,

jednoduše jsem zaměnil hodnotu ve své nejslavnější rovnici.

Pokud bychom namísto $E = mc^2$ akceptovali, že energie k vyléčení světa může být získána skrze lásku násobenou čtvercem rychlosti světla, došli bychom k závěru, že láska je nejsilnější existující silou, protože nemá žádný limit.

Po selhání lidstva ve snaze kontrolovat ostatní síly vesmíru,

které se tak otočily proti nám,

je velice urgentní, abychom sami sebe naplnili jiným druhem energie...

Pokud chceme, aby náš živočišný druh přežil,

pokud chceme najít smysl života,

pokud chceme zachránit svět a každou živou bytost, jež ho obývá,

láska je jedinou odpovědí.

Možná zatím nejsme připraveni postavit bombu lásky,

zařízení dost silné na zničení veškeré nenávisti, sobectví a chamtivosti,

na zničení vlastností, které devastují planetu.

Nicméně, každá individualita s sebou uvnitř nosí malý generátor lásky,

jehož energie čeká na vypuštění do světa.

Pokud se naučíme tuto vesmírnou energii dávat a dostávat, drahá Lieserl,

potvrdíme tak, že láska zvítězí nad vším,

je schopná přesáhnout všechno a nic,

protože láska je kvintesencí (podstatou) života.

Hluboce lituji své neschopnosti vyjádřit to, co je v mém srdci,

jež pro tebe tiše bije po celý můj život.

Možná je už pozdě se omlouvat, ale protože čas je relativní, potřebuji ti říci,

že Tě miluji a díky tobě jsem dosáhl k ultimátní odpovědi!“ Tvůj otec, Albert Einstein

Trojí rod Páně, *František Sušil*

Zda-li víš, ty duše rozmilá, kolikerý rod Kristus má?
To ti církev na Vánoce dí, kázic knězi sloužiti **tré mší**.

Když ta *první mše* se počíná, krajina jest v půlnoc odína.
Značí každému to člověku, že se **zrodil z Otce od věku**.
Přepodivný je ten Boží rod, nevystihlý, jak hloub mořských vod.
Jako půlnoc zastírá se tmou, tak rod ten jest zastřen mhou.
Nelze dále o něm hovořit, třeba hluboce se pokořit.
K druhé mši se tehdy zazvoní, když se noc již ke dni nakloní.

Druhá mše ta, z rána sloužená, narození druhé znamená:
Jak se zrodil z Panny Marie, z Panny čisté jako lilie.
Když on přišel v těle, prchla noc, a den světlý ujal věčnou moc.
I rod ten jest divné osnovy, žádná řeč o něm dost nepoví.
Zázrak je to všechněch zázraků, duch náš stojí tu jak v omraku.
Pokory to Boží věčný sloup, nevystihlá je to lásky hloub.
Hloub ta vši se mysli zamyká, ani anděl do ní nevníká.

Třetí svatá mše se sloužívá, když den v jasnotu se odívá.
Tím se tobě ten rod naskýtá, **když Pán do duše ti zavítá**.
V duši lidské hodlá bytovat, tam mu chrám má člověk budovat.
Tam se tobě zas chce narodit, duši tvé chce věčně vévodit.
Ó měj Mariinu útrobu, vezmi na se Páně podobu!
Jak den víc a víc se rozžehá, tak necht' v tobě láska vyšlehá.
Proměň docela se v jeho tvar, oddej se mu na vše věky v dar.
Běda, když Pán tluče na dvěře a se k němu člověk neběře!
Ale blažen, kdo mu otvírá, a své srdce jemu rozstírá.
Tomu andělů sněm libě hrá, a on v sobě celé nebe má.

Půlnoční

V Ježíši Kristu máme od Boha všechno dobro. Bez Něho není žádné dobro. Jsem-li spojen s Kristem, nic mi neschází. Nejsem-li s Ním, nic nepomáhá. Poselství Vánoc zní: Neprostete už o Boží dary, prostete o jejich Dárce.

Bůh nám nechce dávat nic menšího než Sebe sama.

Téměř celý svět slaví Vánoce.

Privlastnil si svátky narození svého Spasitele, ale nepřijal Jeho samého.

SVĚTLO vyměnil za posvícení, PRAVDU za pohádku, VÍRU za folklór.

CHLÉB ŽIVOTA za žvanec, LÁSKU za milkování,

SLOVO PLNÉ ŽIVOTA A SÍLY za slovní hříčky a kratochvíli.

Josef a Maria dlouho klepali u příbytků lidí

a nenašli místo vhodné pro narození dítěte. Všude byl hluk, křik a spěch.

Jen ve chlévě mezi zvířaty bylo ticho, klid a dost času na všechno,

co je třeba k narození života i k jeho růstu a prohloubení.

Jsmo schopni ve vřavě světa zaslechnout, že Někdo klepe na naše srdce?

A je v našem srdci kousíček místa pro Někoho jiného?

Křesťanská víra osvobozuje z nejtěžšího žaláře, který existuje:

od kroužení kolem svého já, ze zajetí sebe sama.

V tuto noc nás to táhne ven z domovů ke kostelu. Aspoň jednou za rok.

Tuto sílu nedovede žádný natrvalo udusit.

Tato touha v srdci táhne člověka výš nad něj samého a nad jeho pozemské možnosti. V této touze sám Bůh v našem životě klepe, jako kdysi Josef a Maria na dveře Betléma, našeho srdce.

I když náš život nabízí mnoho možností, jak mnoho spotřebovat, mnoho mít, mnoho užít, nenaplní to natrvalo nitro žádného člověka.

Máme mnoho dobrého a krásného, ale nemáme všechno.

Nezřídka nemáme to nejdůležitější. Tento nedostatek je příčinou toho,

že jsme roztěkaní, nepokojní a upachtění. Všichni víme, že „mít“ neuspokojuje. Kde je míra, kde je cíl, kde je střed, kde je ukazatel, kde se skrývá smysl toho všeho? V každém člověku existuje zdroj, který ho nenechává klidným nad vším, čeho použil a k čemu byl použit.

V každém člověku je prouha, která vědomě i nevědomě pudí lidi, aby hledali Boha Stvořitele, aby hledali cíl člověka.

Aby Ho hledali právě o Vánocích.

Je to daleká cesta od spokojenosti slušného křesťana,

který plní své povinnosti, ale pak si dělá, co chce
až k opravdovému životu s Bohem a z jeho ruky v prostotě a důvěře dítěte.

Půlnoční, P. Kodet, P. Pitřha

V zájezdním útulku nebylo místo pro Josefa, Marii a Ježíše.
Ježíš nachází místo mezi těmi, pro něž místo nebylo.
Bůh přichází zachránit tento svět a nemá se kde narodit.
Ježíš přišel na tento svět jako syn lidí vyloučených z pohostinnosti,
jako syn chudých poutníků hledajících útočiště.
Prostí pastýři ho v jeho chudobě a pokoře poznali.
Křesťané si dnes přejí bohatého Ježíška.
Ale v evangeliu Pán Ježíš je chudý a chce být chudý. Proč?
Boží Syn, ačkoliv bohatý stal se pro nás chudým,
abychom my zbohatli z jeho chudoby. Jak úžasný paradox.
Bůh se nestává hned dospělým člověkem, ale nejdříve dítětem.
Dítěte se nikdo nebojí. Je odkázáno na druhé zcela ve všem.
My se můžeme dítěte dotknout, pohladit ho a vzít ho do náruče.
Náš Bůh se stal tím, kterého můžeme pochovat,
abychom pochopili, že my se máme odevzdat do Boží náruče.
Bůh, který je láska a přijetí, potřebuje naši lásku a přijetí.
Náš křesťanský Bůh, který leží v jeslích, visí na kříži
a dává se nám jako chléb – je to pro nás dobrá zpráva nebo pohoršení?

*Křesťanský Bůh na rozdíl od islámského Alláha dává člověku svobodu.
Je velký rozdíl mezi milosrdným, lidským, odpouštějícím
a zachraňujícím Bohem křesťanů a nelítostně tvrdým bohem muslimů,
který dělá z člověka otroka.
Mnozí se dnes se strachem ptají: „Může se Evropa zachránit?“
Víme, že zmizel Babylon, Egypt, Mezopotámie, zanikla vyžilá římská říše.
Z rozkladu a chaosu se zrodilo a zesílilo křesťanství.
Církev byla pronásledována a žila v diasporách,
ale vydržela a stála u zrodu nové Evropy, protože věděla, kdo je její Bůh.
Byli to křesťané, jejichž církev obnovila zákonnost,
obnovila obdělávání polí a zachránila kontinent z hladomoru,
nalezla a určila cíl, a především se starala o člověka,
protože jí to uložil její Bůh,
který člověka stvořil, nikdy neopustil a přinesl mu odpuštění a spásu.*

Hod Boží vánoční, P. Kodet

Křesťanství je v té společnosti, ve které žijeme,
čím dál víc nesrozumitelným jevem.

To, že nemají rádi církve je jedna věc;

ale to, že jim uniká zcela podstata křesťanství – to je druhá věc.

Proto jsou Vánoce pojímány velice povrchně.

Zvyky a tradice

nám mohou pomáhat nebo komplikovat vnímání podstaty
Vánoc.

V tomto smyslu nás Covid může přivést k hlubšímu chápání daru Vánoc.

Dnešní společnost upozorňuje na lidové vánoční tradice
a dělá z nich nekonečné programy.

Pokud neuchopíme život z jádra, budeme pořád mimo,

budeme dělat to, co dělají ostatní,

ale nikdy jako křesťané nenabídneme těm kolem nás to,
co dává životu šťávu, smysl a radost.

Ta vybičovaná touha mít aspoň jeden den,

kdy je nám spolu dobře, se nakonec obrátí proti nám,

protože v té křeči dojde k nějakému nedorozumění a konfliktu.

Proč by ten jeden den měl být hezký,

když nejsou hezké všechny ostatní.

Hod Boží vánoční, P. Kodet

Vánoce jsou Boží dar. Vánoce si neuděláme.

Bud' je přijmeme jako dar a to tehdy, když se naučíme přijímat celý náš život jako dar nebo se budeme snažit nějak je sami dělat – bude to poznamenáno našimi představami, nenaplněnými touhami a očekáváními od druhých lidí, s tím spojenými nedorozuměními a konflikty. My nemůžeme udělat druhé šťastnými. My se můžeme otevřít tomu, co nám dává Bůh. A když budeme sami šťastní, pak uděláme šťastnými druhé. Když přijmeme ten veliký dar Božího narození jako jeden z největších darů našeho života, že Bůh skutečně je mezi námi a jeden z nás, z té radosti pak můžeme obdarovat druhé. Jde to zevnitř. Vánoce nejsou záležitostí toho, že to pěkně nachystáme a pak to musí klapnout.

Kdybychom se na Štědrý den ocitli na pustém ostrově, po čem by se nám nejvíc stýskalo, co by nám nejvíc chybělo? Byl by to ten kapr se salátem, stromeček, dárky, pohádky, koledy, vlastní rodina, vztahy, půlnoční? Když bude pro nás Pán Ježíš ten nejdůležitější, budou Vánoce darem. Ale když bude Pán Ježíš jen přívazek našeho života, pak si musíme Vánoce udělat a nedotkneme se toho podstatného.

Je třeba vzít vážně realitu, ve které se ocitáme, a ne ji násilně měnit. Nenakládat na druhé neúnosná břemena.

Pán Ježíš vzal vážně realitu, do které se narodil a lidé si ho tam našli.

Ježíš byl ochoten narodit se v chlívků. Přejde i do našeho srdce, pokud budeme o to stát, i když nebudeme nejpřipravenější.

Pán Ježíš nechce, abychom měli nachystáno,

ale abychom Ho přijali, a to i když nemáme nachystáno.

Chce, abychom Ho pustili k nám domů,

i když jsme si neuklidili a nestačili si dát věci do pořádku.

Přijmout Ježíše je víc než něco nachystat.

O Vánocích by nám nemělo chybět ani to božské ani to lidské.

Učme se tomu od Ježíše, který ve své osobě spojil božské s lidským a lidské s božským.

Hod Boží vánoční

1. čtení:

Jaká radostná, dobrá zpráva nás může dnes dostihnout.
Co to je: čekání na posla s dobrou zprávou.
Co dobrého nám mohou povědět nebo přinést
naši nejbližší, televize, rádio nebo noviny?
Co rozumíme pod pojmem blaho, radost a pokoj?
Odpověď si jistě každý dá sám.
Málokdo ale v odpovědi počítá s duchovními hodnotami,
s radostí z Boha a ze Spasitele.
Záleží nám totiž na všem možném, jenom ne na Bohu,
jenom ne na vlastní duši, na její spáse.
Vidět Boha totiž můžeme jenom když zemřeme.
A tak přiklonění se k duchovním hodnotám (k Bohu a k vlastní spáse)
nutně znamená i přiklonění se ke smrti.
Ne k té smrti, která je oslavována na pohřbech a na hřbitovech.
Ale ke smrti, která mě od rána do večera vede k tomu,
abych sahal raději po neviditelném než viditelném;
raději po těžším než lehčím;
raději po službě než nechání si sloužit;
raději po mlčení než mluvení;
raději po umírněnosti ve všem než po požitkářství;
raději po tichu samoty než po hluku televize a křiku společenských oslav;
raději po vědě než po alkoholu.
Dnes se mi ozývá radostná zpráva z chléva,
ze stáje zvířat, od špinavých a nevzdělaných pastýřů.
Zaletí tato zpráva do našich pohodlných a blahobytných příbytků?
Do našich tučných srdcí?

2. čtení:

Svatý Pavel to vysvětluje jadrně a jasně:
*„abychom se odřekli bezbožného života i světských žádostí
a žili v tomto nynějším věku rozvážně, spravedlivě a zbožně“.*
Jinak neuslyšíme, ba ani si nevšimneme, že je tady něco, co přesahuje
smrt. Že je tedy Někdo, kdo nabízí to, co přesahuje požitek těla.

Co je jistým mostem, který nás převede přes údolí stínu smrti. A cesta?

Evangelium:

Četba (slyšení Božího slova, četba dobrých knih) –
Maria, Josef, Pastýři, mágové slyší, dozvídají se.

Rozjímání – uvažují o tom, co slyšeli nebo četli.
Spěchají se podívat, rozvažují o tom v srdci.
Nenechají to, co vědí zapadnout do zapomnění.

Modlitba – chtějí toho dosáhnout, tedy prosí Pána a Boha.
Kvůli tomu, aby toho dosáhli se dokáží všeho možného zřící
(pastýři běží ke chlévu, mágové cestují léta do neznámé země).

Kontemplace – Bůh sám jim dá okusit – vidí anděly, nebe otevřené.

Jitřní, pastýřská *Řehoř Naziánský*

Zrodil se Kristus: Oslavujte ho!

Kristus sestoupil z nebes: Jděte mu naproti!

Kristus je na zemi: Povstaňte!

Kristus se vtělil: Radujte se!

Temnoty se rozptylují a přichází svítání.

To je náš svátek, to dnes oslavujeme:

Bůh přišel mezi nás, lidi, abychom my mohli jít k Bohu,

abychom svlékli starého člověka a oblékli se v člověka Nového.

Radostně poskoč; vzdej poctu městečku Betlému, které ti dovolilo
vystoupit do ráje. Pokloň se jeslím, skrze něž tě živí Boží Slovo.

Jako vůl u jeslí poznej i ty, kdo je tvým majitelem.

Jako oslík poznej jesle svého Pána.

Spolu s hvězdou utíkej, spolu s mudrci obětuj dary –

zlato, kadidlo a myrhu – svému Králi a Bohu, který za tebe zemřel.

Oslavuj Ho spolu s pastýři, opěvuj spolu s anděly,

připoj se k archandělskému chvalozpěvu. Ať se veselí nebe i země.

Jsem totiž přesvědčen, že i nebeské mocnosti dnes jásají spolu s námi,
protože milují Boha i lidi.

Vánoce, 24.12., půlnoční nebo 25.12., P. Dominik Pecka,
ČLOVĚK

Člověk je živá otázka, problematická bytost.

Nikdy nebude možno dát mu konečnou odpověď,
která by vylučovala jakýkoli další neklid.

Představa, jakou si člověk vytvoří sám o sobě,
je podstatným prvkem jeho života a proměňuje ho až do hlubin.
Tou představou se stává jiným,
než by byl bez ní a žije v jiném poměru k světu, než by žil
a přijímá svůj úděl jinak, než by přijímal.

Člověk je bytost paradoxní, složitá a nesourodá.

Je to bytost přírodní i nadpřírodní, hmotná i duchová,
rodu mužského i ženského, bytost rozumová i instinktivní,
svobodná i spoutaná, individuální i sociální, smrtelná i nesmrtelná.
A její život se rozvíjí v neřešitelné polaritě jistoty a nejistoty,
jasu a temnoty, uzavřenosti a otevřenosti, stálosti a změny,
v ustavičné oscilaci skutečnosti a ideálu,
mezi tím, co člověk jest a tím, co by být mohl, měl a chtěl.
Člověk jako mikrokosmos v sobě obráží všechno krásné a velké,
ale i záhadné, co je v makrokosmu.

Člověk je největším zázrakem přírody.

Nelze pochopit, co je tělo a ještě méně, co je duch
a nejméně lze pochopit, jak tělo může být spojeno s duchem a duší.
Člověk je jediný tvor, který se zabývá sám sebou,
sebe vychovává, sebe překonává a sebe zdokonaluje.
Jediný tvor, který je a dovede být nespokojen sám se sebou.
A také jediný tvor, který se pokouší uniknout před sebou samým.
Uniknout do bludných představ o sobě samém, skrýt se před sebou,
hrát si na pouhé zvíře, jen aby setřásl tíhu vyššího poslání,
své mravní povinnosti a odpovědnosti.
Už ty pokusy o útěk samy dokazují, že člověk je víc než zvíře.

Člověk je stvořen k Božímu obrazu a podobě.

Božím obrazem už jsme. Boží podobou se máme stát.

Boží obraz je dar. Máme rozum, paměť a vůli.

Boží podoba je úkol. Máme se stávat podobnějšími Kristu.

Dar je potřeba používat k úkolu, obraz k podobě.

Bůh se stal člověkem, a nejen to dokonce se stal dítětem.

To, že se Bůh stal člověkem, znamená, že posvěcuje všechno lidské.

Nic lidského není Bohu cizí. Nic není banalitou.

Proto ničím lidským nemáme pohrdat.

To druhé, že se Bůh stává dítětem, a ne rovnou dospělým mužem

znamená, že se stal závislým na člověku.

Zatímco pyšný člověk chce být nezávislý na Bohu,

Bůh v Ježíši Kristu se stává závislým na člověku a dává se mu do rukou.

Jak láskyplnou pokoru a pokornou lásku má Bůh ke každému člověku.

Bůh se stal dítětem lidského pokolení, aby se lidé mohli stát Božími dětmi.

Jeden z nás přerušil důvěrný vztah dětství mezi člověkem a Bohem, jeden z nás jej musel zase navázat a zaplatit za hřích.

Toho nebyl schopen nikdo ze starého, nemocného a zplanělého kme-
ne.

Bylo třeba, aby vyrazil nový, zdravý a ušlechtilý výhonek.

Stal se jedním z nás, zároveň víc než jen to: splynul s námi.

Vždyť na lidském pokolení je podivuhodné právě to,

že jsme všichni jedno. Kdyby tomu bylo jinak,

stáli bychom tu jako samostatné a oddělené bytosti,

svobodně a nezávisle vedle sebe,

pak by nemohl pád jednoho člověka vést k pádu ostatních.

Na druhé straně by pak sice bylo možné zaplatit za nás výkupné

a přičíst je v náš prospěch,

Vykupitelova spravedlnost by však nepřešla na hříšníky,

nebylo by možné ospravedlnění.

Kristus přišel, aby byl v jednom tajemném těle s námi.
On hlava a my jeho údy.

Křesťanství je zároveň dějinné a nad dějinné.

Nad dějinné je v tom smyslu,
že vtělení Božího Syna má základ ve věčném Božím plánu.
Dějinné je v tom smyslu,
že ten věčný plán o vykoupení a povznesení člověka k účasti
na božském životě se uskutečnil v plnosti času tím,
že Bohočlověk Ježíš Kristus viditelně vstoupil do lidských dějin
a stále ve své církvi působí.
Proto nelze mluvit ve vlastním smyslu o vzniku křesťanství,
ale jen o původu.
Původ křesťanství je v učení, životě a utrpení Ježíše Krista.

Křesťanství je zároveň pesimistické a optimistické.

Pesimistické je v tom smyslu, že ví, že tvor vznikl z nicoty
a že vše, co pochází z nicoty, samo od sebe k nicotě směřuje.
Křesťanský optimismus je však nesrovnatelně hlubší než pesimis-
mus,
protože ví, že stvoření pochází od Boha a vše, co od Boha pochází,
směřuje k Bohu.
Nadlidská velikost se skrývá v našich přízemních osudech.
Jestliže náš humanismus dopadl špatně,
je to možná proto, že se soustředil výlučně na člověka
a že byl pragmatický místo heroický,
a také proto, že se snažil smrt a zlo odsunout do zapomnění,
místo aby se jim podíval do tváře
a překonal je vzmachem duše k věčnému životu.
Víra v člověka se znovu rodí tam,
kde je zakořeněna ve světě člověka přesahujícím.
Víra v člověka je spasena vírou v Boha.
Svět roste podoběn expandující kouli,
která se současně přibližuje dvojímu pohlčení:

pohlčení do dolního absolutna, v němž je člověk bohem bez Boha, a pohlčení do horního absolutna, kde je Bohem v Bohu.

Žijeme v civilizaci narcismu,

kteřý je jednou z hlavních příčin dnešního ateismu.

Nebezpečné na narcismu není jen to,

že jsme namyšlení, marniví a ješitní, tím jsme spíše komičtí.

Tragickou pastí narcismu je to, že člověk může ztratit své skutečné

já, může je utopit ve své falešné představě o sobě,

může zničit tajemství skutečné lidské velikosti a krásy.

Potřebujeme Boha, abychom pochopili,

že my nejsme Bůh a nemáme si na něho hrát.

Víra je nadějí na osvobození z nejtěžšího žaláře vlastního já,

z posedlosti sebou a bezvýchodného kroužení kolem sebe.

Poselství evangelia nám přináší naději, že Bůh je větší než naše srdce,

že v životním zápase můžeme přes všechny překážky nakonec zvítězit tím, že budeme přemoženi Bohem.

Bůh v nás však zvítězí jen tehdy,

když jsme své malé já aspoň občas pozorovali s odstupem,

nestránili sami sobě

a radovali se, že Boží vůle zvítězila nad naší vůlí a stala se naší vůlí.

Vánoční mše 24.12. nebo 25.12., Fynn, Pane Bůh, tady Anna

„Celé náboženství spočívá v tom být jako Bůh.

První příkaz nezní,

aby člověk byl dobrý, laskavý, zbožný, štědrý atd.

Základní příkaz zní: Buď podobný Kristu,

a pak už tomu nemůže být jinak, než že budeš dobrý atd.“

Bez Krista nikdy nepochopíme dobro a lidství.

Lidstvo má nekonečně mnoho názorů.

Bůh má nekonečně mnoho pozorovacích míst, proto je všude.

Bůh všechno přijímá, všechno chce.

Proto je třeba odhodit svá barevná sklíčka

a podívat se na svět jasným zrakem.

Đábel nám stále nabízí barevná sklíčka s nálepkou:

Pán Bůh je takový.

Dospělí někdy nutí děti, aby měly taková barevná sklíčka,

aby je přinutili dělat to, co chtějí.

Šťastní jsou ti, kdo objeví skutečný svět, v němž žijí.

Půlnoční mše vánoční (konkrétnost)

Maria zavinula dítě do plenek, a položila do jeslí.

Maria nežije v abstraktním světě.

Mariina víra a láska se projevuje konkrétními činy.

Konkrétnost je láskyplná pozornost pro dobro, které je potřeba udělat teď a tady.

Maria dělá ty věci, které vyžaduje daná situace, dělá vždy to nejlepší, co může.

Matka Boží nedělá „ťůťůňůňů“ na dítě, nešíšlá na Ježíška, ani neklečí strnule s očima v sloup nevnímajíc svět kolem sebe.

Maria je schopná naslouchat, rozhodnout se a konkrétně jednat.

Být konkrétní neznamena jen něco podniknout.

Být konkrétní znamená uskutečnit to, co člověk pochopil.

Maria nedělá nic jen tak, aby se něco dělo a nebyla nuda.

Jesle a plenky spolu souvisí.

Jesle ukazují na opuštěné dítě, o které se nikdo nestará.

Plenky, do kterých je dítě zavinuto,

dokazují, že ho někdo má rád a pečuje o něho.

Je to paradox.

V největší chudobě se dostává dítěti Ježíši svrchované přichylnosti a něhy.

A právě toto je neklamným a konkrétním znamením pro pastýře i pro nás.

Nedostatek konkrétnosti v našem životě

je rozpor mezi okem, uchem, srdcem a rukou.

Oko symbolizuje pozornost, *ucho* znamená naslouchání,

srdce znamená rozhodnutí, *ruka* je znamením konkretizace a činu.

Jedná-li oko, ucho, srdce a ruka sami pro sebe a nezávisle na druhých, náš život ztrácí rovnováhu, stává se neplodný a nic neříkající.

Maria, vnes pořádek do našeho života,

smíř v nás myšlenky, srdce a činy,
abychom se stali vánočními lidmi,
abychom poznali, milovali a následovali Ježíše Krista.

C. M. Martini, Dramata víry, strana 141

Boží hod vánoční

K čemu je vlastně Ježíšův příchod a život dobrý?

Hlupáci zůstali hlupáky, hnůj zůstal hnojem, chudoba chudobou,
zima zimou, nespravedlnost nespravedlností.

Římané dál zůstali diktátory v izraelské zemi,
velekněží spolu se znalci zákona dál drželi pod svou mocí prostý lid.
Zdánlivě Ježíš nic nezměnil.

Neměl vlastní stát, vojsko, zbraně, policii a banky.

Nenapsal žádnou knihu, a nakonec umírá na kříži jako zločinec.

Boží království vypadalo jinak, než si lidé představovali.

Každý, kdo se hlásil ke Kristu jako ke svému Pánu,

nesl jeho nebeské království v sobě, pozemské břemeno mu nebylo odňato,
ale bylo mu k němu přidáno leckteré další.

Avšak to, co měl v sobě, byla povznášející síla,
která břemeno činila lehkým.

Tak je tomu i dnes s každým Božím dítětem.

Božský život, který se rozžihá v duši,

je světlo, které přišlo do temnoty, div Svaté noci.

Kdo v sobě nosí toto světlo, ten rozumí, když se o něm mluví.

Pro ostatní je všechno, co se o něm dá říci, jen nesrozumitelné řečnění.
Ve spojení s Kristem je všechno darem.

Bez Něho nic neprospívá a nedává smysl.

Poselství Vánoc zní:

Už nemusíte prosit o Boží dary, protože v Ježíši Kristu máte všechno.

Kristus je cesta, pravda a život, světlo světa a chléb života, klíč,

střed a cíl dějin, Spasitel světa, nejlepší Přítel duší

a nejvzácnější poklad srdce opravdových křesťanů.

Středem Vánoc je pro nás oslava Boha, který se lidem stal tak blízkým,
že mu nic lidského není cizí. Proto ani pro nás by nemělo být v
našem životě nic zbytečností a banalitou.

Zatímco člověk si někdy pyšně a hlučně hraje na boha,
Bůh dělá opak: pokorně a tiše se stává člověkem.
Dobro dělá málo hluku. Hluk dělá málo dobra.

Boží hod vánoční

Narození Ježíše Krista z Panny Marie
nebo narození Jana Křtitele z neplodné staré ženy Alžběty
považujeme všichni za zázrak.

**Avšak také to, že jsme se jednoho dne na určitém místě
my samy narodily svým rodičům je zázrakem.**

To, že se poskládají atomy dvou těl a vznikne
bytost s jedinečnou, nestvořenou a nesmrtelnou duší
a s neopakovatelným životním příběhem,

to by nás mělo naplňovat

úžasem, vděčností, pokorou a zodpovědností.

Kolik různých krásných životů je v našich možnostech.

Něco je v nás dáno geneticky, něco výchovou a prostředím,
ale to rozhodující je, co my sami uděláme se svým životem.

Kristus nás vykoupil bez nás, ale nespasí nás bez nás.

Nikdo z nás nemůže doufat, že se jednoho dne probudí v nebi,
když celý život trávil jen řečmi: *coby, jakby, kdyby*.

Kristus nechce být jen ozdobou našich betlémů.

Kristus chce být naší pravdou, cestou a životem.

P. Marek Vácha

Kristus přišel, aby ztracené lidstvo získal zpět pro Boha.

Kdo miluje Kristovou láskou,
chce získat lidi pro Boha, ne pro sebe.

To je nejjistější cesta, jak je získat navždy.

Když jsme totiž nějakému člověku dopomohli k bezpečí v Bohu,
jsme s ním v Bohu sjednoceni,

zatímco dobýt ho, vede dříve nebo později k tomu, že ho ztratíme.

O duši druhého i o vlastní duši a o každé vnější hodnotě platí:

kdo se je snaží získat nebo uchovat vnějším způsobem, ten ztrácí.

Kdo odevzdává Bohu, získává.

Boží hod vánoční (promluva na Janovo evangelium)

Na počátku je odpověď.

Buď si odpověď přejeme nebo už svými otázkami chceme odkazovat jen na nás samotné a ztrácet se v neznámu. Buď smí odpověď do otázek prosáknout nebo nechceme odpověď uslyšet a budeme komolit podstatné Boží otázky. Buď odpověď a otázka odhalují Boží Slovo v lidských slovech nebo se nesetkají a pak mluvení vyjde naprázdno.

Z prázdnoty slovo nevylovím, z plnosti se těžko vybírá. *Javora*

Proto se Bůh stává člověkem v Ježíši Kristu, aby se stal mostem mezi člověkem a Bohem, aby nás zachránil z prázdnoty hříchu a uvedl do plnosti božského života.

Každý z nás stojí neustále na ostří nože mezi nicotou a plností Božího života. Vyjádřeno slovy básníka:

„Napjatý k prasknutí jak struna mezi kolébkou a rakví zde člověk bez ustání zní vysokým úpěnlivým tónem.“ Josef Suchý

„Na počátku bylo Slovo.“

Proč mluvit o počátku, když se jedná o toho, který nemá počátku?

To je, jako bychom řekli, na počátku, jak vznikly věci, on byl; nezačínal, byl; nebyl stvořen, nebyl učiněn, byl. A čím byl?

Čím byl ten, který nebyl učiněn a neměl počátku, a když Bůh všechno začínal, už byl?

Otázka zní: Byla to chaotická hmota, kterou Bůh začínal zpracovávat, uvádět v pohyb a formovat? Nikoli.

To, co bylo na počátku, bylo vnitřní slovo, myšlenka, rozum, chápání, moudrost, vnitřní rozhovor (bez rozbíhání), v němž se nevyvozuje jedna věc z druhé uvažováním,

nýbrž rozhovor, v němž je podstatně veškerá pravda a který je pravda sama.

Na počátku bylo Slovo.

Na úplném začátku tedy není chaos, zmatek, Velký třesk, opice, atom, kvarky, prázdnota a studené nic.

Na začátku je moudré a věčné Slovo.

Tam kde je Slovo, musí být Osoba.

Kde je Osoba, tam je rozum a vůle.

Kde je myšlenka a Slovo, tam je potřeba sdílení se osob Otce a Syna.

Otec a Syn žijí v dokonalé lásce, která je plodná v Duchu svatém.

Bůh není samota, ale společenství lásky.

My človíčkové jsme křtem ponořeni

se svým zdánlivě absurdním životem do plnosti Trojjediného Boha.

Všechno povstalo skrze Slovo, které se stalo tělem, skrze Ježíše Krista.

A proto všechno má v sobě pravdu, dobro, krásu a jednotu

– buď díky stvoření nebo ještě více díky vtělení a vykoupení.

Věčné Slovo je světlem v temnotě.

Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali.

V zájezdním útulku nebylo pro ně místo.

Tajemství vtělení a tajemství zla patří těsně k sobě.

Se světlem, které sestoupilo z nebe na zem

kontrastuje tím černěji noc hříchu.

Dobro a zlo rostou v dějinách spolu

a působí na sebe až do konce světa.

Ve světě vidíme stopy jednak Boha,

který nás stvořil, vykoupil a vede nás,

ale také vidíme stopy vzdoru člověka,

který chce žít nezávisle na Bohu.

Jen ti, kteří se stávají Božími dětmi,

poznávají stále hlouběji, co je dobré a co je zlé,

co k Bohu vede a co nikoliv.

V Boží náručí, odkud jsme vyšli, toužíme se sejít a žít na věky.

Boží hod vánoční (promluva na Janovo evangelium)

Na počátku bylo Slovo. V řečtině je přesněji řečeno:

„Na počátku byl Logos.“ **Logos** není pojmem v moderním smyslu. Logos je symbolickým slovem, jež má svůj původ v imaginaci. Logos neznamena ani slovo, ani rozum, ani zákon, ani myšlenku v současném významu těchto slov.

Toto obrazné slovo má jinou dimenzi než naše moderní abstraktní pojmy. Budeme mu právy jen tehdy, pozvedneme-li je opět do roviny imaginace.

To se stane, jestliže si utvoříme představu

co nejvíce zdokonalenou o povaze lidské mluvy,

o slovu jako projevu lidského ducha, a necháme tak rozeznít v sobě otázku:

pro kterou stránku nebo činnost Boží bytosti je obraz „slova“,

vzatý z lidské mluvy, odpovídajícím symbolem?

Naučíme-li se žít s takovými symboly opět v jejich rovině,

ukáže se, že jsou prvky vědomí,

jež lépe odpovídají nadsmyslným předmětům

než naše abstraktní pojmy a představy.

„Na počátku bylo Slovo.“

Proč mluvit o počátku, když se jedná o toho, který nemá počátku?

To je, jako bychom řekli, na počátku, jak vznikly věci, on byl;

nezačínal, byl; nebyl stvořen, nebyl učiněn, byl. A čím byl?

Čím byl ten, který nebyl učiněn a neměl počátku,

a když Bůh všechno začínal, už byl?

Otázka zní:

Byla to chaotická hmota, kterou Bůh začínal zpracovávat,

uvádět v pohyb a formovat? Nikoli.

To, co bylo na počátku, bylo vnitřní slovo, myšlenka, rozum,

chápaní, moudrost, vnitřní rozhovor (bez rozbíhání),
v němž se nevyvozuje jedna věc z druhé uvažováním,
nýbrž rozhovor, v němž je podstatně veškerá pravda
a který je pravda sama.

Apokalyptický deník, Strana 28,184, Neuwirth

Ve dne *sv. Augustin*

Raduj se, Bohem milovaná nevěsto.
Hle, sám Ženich nám jde vstříc.
Pro nás, kteří věříme, je Ženich vždycky krásný.
Bůh je krásný, Slovo u Boha je krásné.
Krásné je v lůně Panny, kde neztratilo své božství a přijalo lidství.
Krásné je Slovo narozené jako Dítě,
protože zatímco sálo mateřské mléko a spočívalo v náručí matky,
něbesa promluvila, andělé zpívali chvály,
hvězda vedla mudrce, aby se mu poklonili,
ležícímu v jeslích, do nichž se vkládá pokrm pro pokorné.
Boží Slovo je tedy krásné v nebi i na zemi.
Krásné v mateřském lůně i v náručí rodičů.
Krásné v zázracích i v obtížích.
Krásné, když zve k životu i když se neleká smrti.
Krásné, když opouští život, i tehdy, když jej znovu přijímá.
Krásné na kříži, krásné v hrobě, krásné v nebi.
Proto slyšte toto kantikum a už nikdy nespust'te oči z Jeho úžasné krásy.

Angela z Foligna:

Pokora srdce je matkou všech ctností:
v ní a z ní se rodí a rozvíjí další ctnosti,
stejně jako z kořene vyrůstá košatý strom.
A protože je to nejpevnější a nejjistější základ
pro budování dokonalého duchovního života,
stal se Bůh učitelem a dokonalým vzorem pokory.
Také Panny Maria našla zalíbení v této jediné ctnosti,
a jak sama potvrzuje, jediné pro její pokoru si ji Bůh vyvolil,
aby se skrze ni stal člověkem: *Neboť shlédł na pokoru své služebnice.*
A hle, proto – a pro nic jiného – mě budou blahoslavít všechny pokolení.

Ó mé děti, upevněte se v této pokoře,
aby vaše duše dosáhly pravého pokoje.
Ó mé děti, v čem může najít tvor odpočinek a pokoj,
ne-li v Tom, který je nejvyšším pokojem, a v Tom, který všechno usmiřuje
a v Němž mohou duše bezpečně zakotvit?
Jak by k Němu mohla dojít duše, která se nevyzbrojila křídly pokory,

bez níž všechny ostatní ctnosti sice utíkají k Bohu,
avšak nemají sílu k němu vzlétnout?
Tato pokora srdce, kterou vás chtěl naučit
a kterou vám chtěl darovat Bohočlověk, je, moji nejdražší,
nádherným a jasným světlem, které otevírá před očima duše dvě sféry:
lidské nicoty a bezbřehé Boží dobroty.

První mše vánoční v noci

Svět ve zmatku a vzrušení připisuje to, co se dnes děje,
vládám nebo tajným mocnostem,
aniž by se dostal ke skutečnému hlavnímu důvodu, k hříchům lidí.
Božské tresty jako takové nejsou uznávány
a tam, kde převládají vzrušení a horečná aktivita, se Boží milost nevrací.
Milost vyžaduje odpočinek, zamyšlení a pořádek podle vzoru Svaté rodiny.
Je třeba upřít svůj pohled na svatého Josefa,
který v mrazu a temnotě přivedl svatou Rodinu, která mu byla svěřena,
do Betléma s moudrostí a odvahou po obtížné cestě.
Svatý evangelista Lukáš říká, že v té době vyšel edikt císaře Augusta,
“aby bylo provedeno sčítání lidu“,
to znamená, že celý svět by měl být zaznamenán při sčítání lidu,
proto všichni lidé odešli na místo, odkud pocházela jejich rodina “.
Sčítání nařízené Augustem bylo založeno na pýše císaře,
který požadoval nadvládu nad světem. Chtěl kontrolu nad vším.
Mnoho Židů koketovalo s iluzemi sterilní a neúčinné vzpoury.
Dívali se, na všechny strany, ale ne na jeskyni v Betlémě.
A když se narodil Mesiáš, stal se „kamenem úrazu“.
Blahoslavená Panna Maria a svatý Josef se nevzbouřili,
ale přiznali se, že jsou Augustovými vazaly, a chtěli mu zaplatit daně,
aby tímto příkladem zmátly pýchu a chamtivost světa.

Bůh opravdu chce, abychom poslouchali ty, kteří nám vládnu,
i když nám velí se zlým úmyslem,
za předpokladu, že to, co je od nás požadováno, *Roberto de Mattei*
není samo o sobě nezákonné a není v rozporu s božským zákonem.

8. prosince 1870 prohlásil papež blahoslavený Pius IX.

sv. Josefa za ochránce katolické církve.

Letos, 8. prosince 2020, u příležitosti 150 let od tohoto vyhlášení papež František oznámil rok sv. Josefa. V tomto roce se máme zaměřit na sv. Josefa, prosit ho o ochranu a brát si ho jako svůj vzor.

V tomto roce je možné získat mimořádné odpustky.

Když se pomodlíme modlitby, litanie ke sv. Josefovi, oslavíme svátky sv. Josefa, nebo dny jeho úcty, každou středu, každý 19. den v měsíci.

Podmínky jsou: nemít zalíbení v žádném hříchu, zpověď a sv. Přijímání.

Bůh svěřil sv. Josefovi, to nejcennější, co měl, Pannu Marii a Ježíška, doprovodil je do Betléma a staral se o ně.

Věříme, že sv. Josef bude chránit tělo Kristovo, svoji Církev

i o těchto Vánocích, kdy jeden výnos vlády stíhá druhý,

kdy hrozí postihy, ale i onemocnění a nákaza.

Půlnoční

Když někdo o Vánocích vejde do kostela, obvykle říká:
„Tady je to hezké. Kostel nádherně nazdobený, osvětlený,
krásné zpěvy, krásný Betlém, Jezulátko.

Je to pravda.

Ale my věříme, že Vánoce a Jezulátko je víc než hezké.

Jezulátko je také: nádherou Otce, králem slávy,
slunce spravedlnosti, původcem všeho života,
králem patriarchů a světlem vyznavačů.

Jezulátko znamená také: moc a právo, odměnu a odplatu.

Víme, že Jezulátko je imanentní i transcendentní,

a že je božským hněvem a milosrdenstvím.

Jezulátko je posledním tajemstvím na dně zkumavek.

Málokdo asi pochybuje o tom, že vstupujeme do těžkých časů.

Všude skloňovaná nemoc, testování, očkování.

Klademe si mnoho otázek, na které neznáme odpověď.

Přesto se objevují „záchranná lana“, která nejenom ukazují orientaci,
ale přímo nám proti „Goliášovi“, který nás naplňuje obavami,
vkládají do ruky „kamínek“, který ho může zahnat co nejdál
od nás, našich rodin, domovů, českého národa.

Věříme-li Ježíši Kristu, který se vtělil skrze Přečistou Pannu Marii
a narodil se jako malé Jezulátko do betlémských jeslí,
že je naším Pánem a Králem,
který se o nás postará lépe než my (o. Dolindo Ruotolo),
budeme-li mu bezmezně důvěřovat (sv. Faustyna Kowalska),
a žít podle evangelia, nemáme se čeho bát.
Zbožnost věřících si byla dobře vědoma moci Jezulátka.
Zatím co my dnes máme tendenci říkat, že je to dítě jako každé jiné,
zbožnost věřících začala v minulosti
oblékat sošku malého Jezulátka do královských šatů.
Dala mu do rukou „jablko“ a žezlo, symboly světovlády.
Mluvíme o známém Pražském Jezulátku.
Pražské Jezulátko se odělo do šatů jako císař 16. století.

Po staletí byla Praha sídlem římsko-německého císařství
a to vtisklo naší Praze majestátní výraz, jaký jiná města nemají.
Ani Paříž, ani Vídeň, která jsou jí podobná.
Jezulátko sem bylo přineseno právě v okamžiku,
ve kterém politický lesk císařské Prahy dosahoval vrcholu.
Není snad právě ono skrytým Vladařem,
povolaným, aby přivedl ke konci všechnu bídu?
On má v rukou otěže, i když si lidé myslí, že oni tu vládnou.

*Ze srdce Vás prosím, kdo můžete a chcete, vkládejte v modlitbách všechny své obavy a prosby za národ do srdce Pražského Jezulátka. Ne té voskové sošky, které se klaníme a jež je v milionech kopiích po celém světě obrazem malého Ježíška, ale **Toho**, koho zobrazuje: Bůh z Boha, světlo ze světla, zrozený, nestvořený, jedné podstaty s Otcem, skrze něho je všechno stvořeno...*

Vánoční příběh (Paulo Coelho)

Jistý člověk jménem Mogo považoval Vánoce za zcela bezvýznamný svátek. Večer 24.prosince měl za nejsmutnější v roce, protože různí lidé si tehdy uvědomují, jak osamělí jsou nebo si připomínají milovanou osobu, která toho roku zemřela.

Mogo byl dobrý člověk. Měl rodinu, hleděl pomáhat bližním a v obchodních záležitostech si počínal čestně.

Nemohl však připustit, že lidé jsou tak prostoduší a věří, že Bůh sestoupil na zem proto, aby lidi zachránil.

Protože měl své zásady, nebál se říkat všem, že Vánoce nejenže jsou spíš smutné než veselé, ale že také vycházejí z nepravdivého příběhu o Bohu, který se proměnil v člověka.

V předvečer oslavy Kristova narození se jeho žena a děti jako vždy chystaly do kostela.

A Mogo je jako vždy poslal, aby šly samy, se slovy:

„Bylo by to ode mne pokrytectví, kdybych šel s vámi. Budu tady čekat, až se vrátíte.“

Když rodina odešla, Mogo usedl na svou oblíbenou židli, rozdělal oheň v krbu a pustil se do četby novin.

Brzy ho však vyrušil hluk za oknem, následovaný dalšími.

Mogo v domnění, že se někdo baví sněhovými koulemi, přehodil přes sebe kabát a vyšel ven, doufaje, že vetřelci nažene strach.

Jakmile otevřel dveře, uviděl hejno ptáků,

kteří se ztratili v bouři a teď se chvěli zimou ve sněhu.

Jakmile zpozorovali osvětlený dům, snažili se vniknout dovnitř, ale jak narazili na okenní tabuli, pohmoždili si křídla,

takže nemohli létat, dokud se jim nezahojí.

„Přece ta stvoření nenechám tam venku.“

Jak jim pomoci?“ pomyslel si Mogo.
Zamířil k vratům garáže, otevřel je a rozsvítil.
Avšak ptáci se nepohnuli.
„Mají strach,“ řekl si Mogo.
Vrátil se do domu, sebral pár kousků chleba
a drobky vyznačil cestičku až k osvětlené garáži, ale bez výsledku.

Mogo rozevřel náruč, pokusil se je pobízet laskavým voláním,
tu a tam některé jemně postrčil, ale ptáci byli ještě neklidnější,
začali se zmítat a bezhlavě pobíhat po sněhu,
přičemž zbytečně ztráceli tu trošku sil, která jim ještě zbila.
Mogo už nevěděl, co si počít.
„Musíte mě mít za kohosi strašného,“ řekl nahlas.
„Copak nechápete, že ke mně můžete mít důvěru?“
A všecek zoufalý zvolal:
„Kdybych se teď mohl jen na několik málo okamžiků proměnit v ptáka,
pochopili byste, že vás chci opravdu zachránit.“
V tu chvíli zazněl kostelní zvon ohlašující půlnoc.
Tu se jeden z ptáků proměnil v anděla a zeptal se Moga:
„Teď už chápeš, proč se Bůh musel stát člověkem?“
Mogo poklekl do sněhu se slzami v očích a pravil:
„Odpusť mi, anděli.
Teď už chápu, že důvěřovat můžeme jen těm,
kdo se nám podobají a zakoušejí totéž, co my.“

Vánoce, G. K. Chesterton, 24.12. v noci

V dnešní noci zazářilo světlo.

Toto betlémské světlo oslnilo pastýře a ukázalo mudrcům cestu k cíli.

Pastýři nacházejí v Betlémě svého Pastýře, králové svého Krále, mudrci Moudrost, člověk nachází sebe.

To, o čem sní každý člověk, se stává skutkem.

Svět lidských pohádek se v narození Krista stává skutečností.

Radostná zvěst vánočního evangelia je proto radostná,

že se ve všem podobá krásné pohádce.

Jen v jednom se liší. V tom že je skutečností.

To, co je nejkrásnější v události dnešní noci, působí mnohým nesnáze.

Některým se to zdá příliš krásné, než aby to bylo pravdivé.

Jiným se to zdá příliš prosté.

A tak ačkoli většina lidí je ochotna se poddat kouzlu Vánoc jako příjemné poezii a narkóze, jen někteří dokážou s vděčností přijmout jejich nejvzácnější dar.

Pastýři, kteří představují lidi citové,

jsou prostí, proto mají k betlémskému tajemství nejbliže.

Mudrci reprezentují lidi rozumové, ti to mají o trochu těžší.

Musí se vydat na dalekou cestu hledání, překonat nebezpečné nástrahy,

položít k nohám dítěte své poklady a teprve pak nacházejí a poznávají, co hledají.

Pastýři potřebovali anděla. Mudrci potřebovali hvězdu.

Hvězda mluví jinak než anděl.

Dítě Ježíš se nám v jesličkách zjevuje, ale zároveň skrývá z důvodů

podobným v pohádkách, kde princ se stává zahradníkem a princezna kuchařkou.

Ježíš se nám skrývá v jesličkách, na kříži, v eucharistii, v každém člověku.

Stejná láska, která stáhla Boha do jesliček,

přivedla Ho na kříž a zůstává s námi v Nejsvětější svátosti.

Bůh nechce, aby Ho někdo přijal ze zřetnosti nebo ze strachu.

Chce být přijat z čisté lásky.

Právě proto vstupuje Bůh do světa, odkládá své bohatství, moc a slávu.

Ponechává si jen jedno jediné. Lásku skrytou v chudobě a pokoře.

Ježíš, ačkoliv bohatý stal se pro nás chudým,

abychom my zbohatli z jeho chudoby.
Poznat toto tajemství může jen ten, kdo na tuto lásku odpoví.
Jen láska ocení lásku. Když se setkají naše láska s Boží láskou,
pak prožíváme u jesliček to,
co znamená Sláva na výsostech Bohu a pokoj lidem dobré vůle.

Boží hod vánoční

Možná někteří z vás viděli film „Božský Bruce“.
Myslím, že krásně vystihuje poselství Vánoc.
Hlavní postavou filmu je redaktor v televizi. Jmenuje se Bruce.
Cítí na sobě nespravedlnost, protože on je jen lokální zpravodaj,
zatímco jiný podle něj méně schopný je hlasatelem hlavních zpráv.
Bruce situaci nezvládne, je vyhozen z práce, s přítelkyní Grace
(v překladu znamená milost, dar) si přestává rozumět,
protože všechno se točí jen kolem jeho sobeckého narcistického já.
Bruce začne vyčítat Bohu, že dělá svou práci špatně.
Vyzývá Ho, aby se ukázal. Bůh Bruceovi zavolá na mobil a nabízí mu novou práci.
Boha hraje černoš, který se nebojí vzít si montérky a vytírat podlahu.
Raduje se z obyčejných věcí a má úžasný smysl pro humor.
Bůh dává Bruceovi všechnu svou božskou moc.
Smí dělat všechno kromě dvou věcí.
Nesmí říci, že je Bůh a také nemůže dělat nic proti svobodné lidské vůli.
S poznámkou na okraj, že právě to je na životě Boha s lidmi krásné,
ono setkání dvou svobod: Boží svobody a lidské svobody.
Bůh to má s Brucem těžké.
Snaží se mu vysvětlit, že zázrak není to, když někdo porušuje přírodní zákony,
ale když svobodná matka zvládne domácnost,
a přitom si udělá čas, aby vozila syna na fotbalový zápas
nebo když mladík dá přednost vzdělání místo drogám.
Bůh učí Bruce modlitbě. Když se Bruce modlí:
„Bože, nasyť všechny hladové a dej celému světu mír,“
tak mu na to Bůh říká,
že taková modlitba je dobrá jen k tomu, aby se stal Miss Amerika.
Ale když je Bruce konečně v modlitbě schopen být konkrétní a osobní,
když začne přát své přítelkyni Grace, aby byla šťastná,
aby dostala někoho lepšího, než je on, když se začne dívat Božíma očima,
tehdy se Bohu jeho modlitba líbí a vrací Bruce do života obyčejných lidí,
kde rozdává radost opět jen jako zdánlivě bezvýznamný lokální komentátor zpráv,

ale teď již je při té práci spokojený.

Film „Božský Bruce“ výstižným způsobem ukazuje tajemství Vánoc.

Zatímco člověk si pyšně, okázale a hlučně hraje na boha, Bůh dělá opak.

Tiše, skrytě a pokorně se stává člověkem,

úplně ve všem kromě hříchu, který však bere na sebe.

Jsem bohem bez Boha nebo Bohem v Bohu?

Půlnoční vánoční mše

Dnes dostáváme odpověď na odvěkou touhu člověka po božství.

Dotknout se Boha, pocítit božství.

Jak mnoho člověk může, jak se vzpíná k výšinám

a chce překonat všechno, co tu dosud je.

A jeho touha jde dál a dál, výš a výš.

Bůh se stal člověkem a dává nám možnost dotknout se Boha,
pocítit božství v dítěti.

Nejen vzpínat se vzhůru k výšinám,

ale také pohlédnout dolů k tomu, co je malé, bezmocné,

co je v očích lidí téměř nic.

Při každé mši svaté opakujeme touhu, která se dnes naplňuje:

jako se tato kapka vody spojuje s vínem,

tak ať jsme spojeni s božstvím věčného Slova,

které je spojeno s naším lidstvím.

Budme tedy vnímaví v tichu vnitřního ztišení,

abychom zaslechli touhu po Bohu,

která se rozechvívá v našem nitru.

A bychom zaslechli i odpověď Boha,

který se stal člověkem a který touží po naší lásce.

Svatvečer Narození Páně

Z byzantské liturgie

Připrav se, Betléme, ráj se otevírá všem.
Raduj se, Efrato, neboť v jeskyni rozkvetl z panenského lůna strom života.
Ono se stalo duchovním rájem,
v němž najdeme božský květ, který nám dává život.
Už více neumřeme jako Adam, neboť Kristus se narodí,
aby znovu pozvedl jeho obraz, který na počátku světa padl.
Kristus se blíží, aby nám sloužil.
On, Tvůrce, bere na sebe podobu tvora.
Bohatý svým Božstvím
přináší nešťastnému Adamovi nové stvoření a nové zrození.
Sklání nebesa a z panenského lůna se k nám blíží, oděn naším tělem.
Zrodí se v betlémské jeskyni podle Písem.
Chce se zjevit jako dítě Ten, který dětem dává v mateřském lůně život.
Vzhůru, svá srdce Mu nesme v ústrety v slavnostní radosti.
Pán plný moudrosti přichází k nám jako prostý Host.
Přijměme jej, abychom se znovu stali hosty v ráji Jeho radostí
a sídlili v Něm pro milost Toho, který se zrodil v chlévě.

Půlnoční vánoční mše, *Elred z Rievau*

Slavný den, slavná hodina, slavný čas:
právě po něm toužili všichni svatí od počátku světa.
Bůh je tedy mezi námi.
Až dosud byl Bůh nad námi,
ale dnes je Emanuel – Bůh s námi v naší přirozenosti,
dnes je s námi ve své milosti.
Je s námi v naší chudobě,
je s námi ve své velkorysosti.
Je s námi v naší ubohosti,
je s námi ve svém milosrdenství.
Je s námi v lásce,
je s námi ve slitování,
je s námi ve svém smilování.
Ó Emanueli! Bože s námi!

Co děláte, děti Adamovy?
Bůh je s námi. Nemohly jste, ó Adamovy děti,
vstoupit do nebe, abyste byly s Bohem,
a tak Bůh sestoupil z nebe,
aby byl Emanuelem, Bohem s vámi.
Jak šťastný je ten, kdo Ti otevře bránu svého srdce, dobrý Ježíši.
Ty do něj vstoupíš a Tvůj příchod, Pane,
přináší čistému srdci svěží vánek nebeského světla.

2.neděle vánoční

Slyšeli jsme nejhlubší text Písma sv., *Prolog evangelia sv. Jana.*

V tomto textu je obsažena celá kristologie, teologie o Kristu.

Nejdříve nám apoštol sděluje, kdo je Kristus od věčnosti:

je Slovo Otce, tj. Moudrost. Výrazem Slovo – Logos

– vyjadřuje řecká filosofie smysl, poznání, myšlenku, tedy to, co je v mysli.

Umělec, než začne tvořit, má ve své mysli logos svého díla,

má myšlenku, kterou počal ve svém nitru.

V té myšlence, v tomto logu je již jeho dílo jako v zárodku obsaženo.

Ve starozákonním čtení hovoří k nám Boží Moudrost,

kteřá má své sídlo ve společenství Izraele, kteřá se projevuje v Jeho Zákonu.

2.čtení: „všem kdo ho přijali dal moc stát se Božími dětmi.“

O jaké moci je tu řeč?

Abychom trochu více porozuměli těmto slovům,

chceme si připomenout situaci tehdejšího domácího společenství.

V čele antické domácnosti stál otec domu – paterfamilias.

V něm se soustřeďovala všechna práva a povinnosti.

Ostatní členové domácnosti se dělili na potomky a otroky.

Potomci měli své výsady, byli budoucími dědici,

nejstarší syn byl budoucí paterfamilias. Otroci měli jen povinnosti.

Neměli žádná práva, neměli žádnou moc,

žádné možnosti vzestupu, o dědickém právu nemluvě.

Na druhé straně nesmíme postavení otroků drammatizovat.

Jejich postavení nemuselo být katastrofální.

Někteří otroci požívali i určitého významného postavení,

pokud požívali důvěry pána, mohli se vyšvihnout do postavení správce, učitele dětí, ekonomu apod. Takové bylo např. postavení Josefa Egyptského v domě Putifara, než mu to svou intrikou pokazila Putifarova manželka.

Nicméně otrok byl otrok – neměl práva, neměl moc, jeho postavení zcela záviselo na blahovůli jeho pána. Postavení člověka v období Starého zákona, v období před Vykoupením bychom mohli přirovnat k postavení privilegovaného otroka v domě hodného pána. Pán měl přátelský vztah k otrokovi, choval se lidsky, byl mu otcovsky nakloněn, bylo o něho postaráno, měl odpovědnost, kteřá byla přesně vymezena, byl příjemcem příkazů – ale byl jen otrokem. Byl otrokem, kteřý se měl dobře, kteřý měl i určitou naději, že se jeho situace změní, že dosáhne svobody.

Příchodem Kristovým se situace diametrálně změnila.
Prvorozený Syn prohlásil všechny otroky v domě za své bratry.
Učinil je spoludědici, dal jim „moc“. Stalo se, co vyjadřuje apoštol Pavel v listě Galat'ánům: „v Kristu jsme byli přijati za syny. A protože jsme synové, poslal nám Bůh do srdce Ducha svého Syna, který volá: „Abba, Otče!“ Už tedy nejsi otrok, ale syn a jako syn také dědic skrze Boha.“
Syn na rozdíl od otroka, to v mnoha směrech nemá snadné.
Je nositelem odpovědnosti, podílí se aktivně na chodu domácnosti.
Ví, že je to jeho dům, že on tam patří, že je to jeho budoucnost.
Nemůže být jen pasivním „plničem“ příkazů, je přece syn, je svobodný – má „moc“ – a proto má odpovědnost, je nositelem iniciativy, neboť otec mu dává účast na svých plánech, na svých úmyslech.
Ptejme se sami sebe, zda se v království Božím cítíme jako synové, jako dcery, nebo jako otroci. Zda máme mentalitu lidí svobodných nebo mentalitu otroků.
Jestliže Boží zájmy jsou našimi zájmy, osud církve je naším osudem, cítíme spontánně nutnost být aktivní – jsme přece syny.
Pokud se však omezíme na to, že plníme jen ty nejzákladnější povinnosti, a o ostatní „ať se postarají ti tam nahoře“ – máme mentalitu otroků.
Mentalitu Izraelitů, kteří když se octli na poušti, hned si stěžovali: „proč jste nás vyvedli, z Egypta, tam o nás bylo postaráno, měli jsme plné hrnce masa, cibuli, pór a česnek“.
Mentalita otroků nebo také – což je horší – duchovních konzumentů – to však není mentalita synů a dcer, Božích dětí.
Moc stát se Božími dětmi dal všem, kdo se zrodili z Boha.
Z Boha jsme se zrodili svátostí křtu.
Máme moc že můžeme s Bohem žít jako Jeho děti.
Že se můžeme podílet na Jeho úmyslech spásy lidstva.
Že mu můžeme říkat: „Abba, Otče!“

podle P. J. B.

Zpěvy u Bozkových jesliček – Václav Renč

Vstávají ze sna pastýři
a diví se a žasnou.
A bez váhání zamíří,
kde vidí hvězdu jasnou.

Nad holým chlévem z kamení
co hledí dolů k městu,
hoří to Boží znamení
a osvětluje cestu.

Svolává k chlévu ze všech stran
i anděle i lidi.
A kdo má srdce dokořán,
každý to světlo vidí.

A kdo má srdce dokořán,
ten slyší z nebe zvony.
A kdo má srdce dokořán,
každý to světlo vidí.

A pokud časem bude čas
a srdce otevřená,
budou se sbíhat zas a zas
a padat na kolena

před Králem věků na jeslích
a zpívat s celým světem:
Buď sláva Bohu v nebesích
a pokoj Božím dětem!

Bohuslav Reynek

Modlitba

Pane, myslím na chvíli, až se tato země promění,
až budeme bez břemen a věčným světlem oděni,

až nás Prsy Utěšení mlékem pokoje nasytí,
až budeme odpočívati, radostmi přikryti...

Takový je sladký večer, v zrcadle vše to již duše má vidí:
ale vidí a nemá – nerozsvíceny chodí tváře lidí,

jenom oblaka a země, vody, pláním Lásky tvé jsou nasáty,
a chci-li se těšiti bezelstně, mohu jen se zvířaty...

Pohled', jak se hlady, prázdnotou a zarytostí třese me:
proto, Bože, úpěnlivě prosí tebe srdce mé,

prosím tebe pro lásku, již chabou k tobě mám, –
duše naše údové jsou tvoji, živý jsme a bolestný tvůj chrám:

Bože, nechod', nechod' již tak zbědován!

Josef Suchý

Kde

Kdeže je místo složení hlavy?

Kde konejšivý háj, pastvina spočinutí, útulek bezdomé touhy?

Kde vědoucí mírného hlasu, co zná odpověď na otázku?

Kde ticho, vzdálené vřavy? Kde rozvázání uzlu?

Kde ústí klopotící se řeky?

Kde konec spáru a meče, cíl našich cest?

Josef Suchý

Ohnivzdorný palouček

Je ohnivzdorný
palouček zeleně v nás –

perlení pramenu v místě
vyňatém z ledového zákona –

pouzdro s klenotem
na velmi složitě řezaný klíček
zasvěcení.

Tady zloděj marně
slídí, ťuká kolem
bílou hůlkou slepce.

Tady vyvratitel
kope proti ostnu
zlomenou motykou smrti.

Odtud ti nevezme nikdo,
co nevydáš sám.

Naopak ovšem nenajdeš,
kraj světa nenajdeš světlo,
které by nehořelo v tobě...

V nebeském dvorstvu krásném
vše znovu začíná,
za nás, kdo nad ním žasnem,
oroduj u Syna,
Maria, útočiště
ze světa chmurné tříště.

Václav a všichni svatí
krajané z vlasti mé
jdou blíž, my bázní jati
zpozvdálí stojíme,
padáme na kolena,
buď od nás pochválena.

Ti dary, prosby naše
za nás tam přednesli,
my za nimi zde plaše
klekáme u Jeslí:
Tobě a Ježíškovi
zpíváme svými slovy.

Však slabé naše vzdechy
tou jejich přímluvou
pod klenbou hvězdné střechy
v hlas vichřice se dmou,
co šeptali jsme s bázní,
hlaholem zlatým zazní.

A chudé naše skutky,
aniž jsme věděli
hřmí v radosti zpěv prudký
nesený anděly,
kde Děťátka tvář spící
byt jasný pro Trojici.

Proud našich slz už hučí
nesmírnou povodní –
vzít Krista do náručí
byli jsme nehodni,
však jimi omývání
čekáme smilování.

Modlitba k svatému Josefovi

K tobě, svatý Josefe, přicházíme ve své tísní.

Když jsme vzývali o pomoc tvou přesvatou snoubenku,
žádáme s důvěrou i od tebe ochranu.

Pro lásku, která tě pojila s neposkvrněnou Pannou a Bohorodičkou,
a pro otcovskou lásku, s kterou jsi objímal Ježíše, pokorně prosíme:
shlédni milostivě na dědictví, které si Ježíš Kristus získal svou krví,
a přispívej nám v našich potřebách svou mocnou přímluvou.

Starostlivý strážce Svaté rodiny, opatruj vyvolený lid Ježíše Krista.

Odvrat' od nás, laskavý otče, všechnu nákazu bludů a mravní zkaženosti.

Náš mocný ochránce,

milostivě nám z nebe pomáhej v tomto boji s mocnostmi temna,
a jako jsi kdysi vysvobodil Ježíše z nebezpečí života,

tak nyní braň církev proti úkladům nepřátel a proti všemu protivenství.

Nás pak všechny ustavičně ochraňuj,

abychom podle tvého příkladu a s tvou pomocí

svatě žili, zbožně zemřeli a dosáhli věčné blaženosti v nebi.

Amen.